

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ
KATEDRA OCHRANY LESA A MYSLIVOSTI

MYSLIVECKÝ PRŮZKUM OBORY VELKÝ DUB
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Petra Nováková, Ph.D.
Zpracoval: Josef Soulek

2012

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ochrany lesa a myslivosti

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Soulek Josef

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

Myslivecký průzkum obory Velký Dub

Anglický název

Game survey of the Velký Dub game preserve (Central Bohemia, Czech Republic)

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zpracování mysliveckého průzkumu obory Velký Dub.

Metodika

V práci se zaměřte na zpracování dosavadního stavu znalostí dané problematiky, popsání historie chovu zvěře v oboře, popis oblasti, posouzení současného stavu obory a zvěře v ní chované a vyslovte doporučení pro mysliveckou praxi.

Harmonogram zpracování

Literární rešerši bakalářské práce předložte v elektronické podobě do konce prosince 2011 a vytištěný rukopis práce do 30.4.2012.

Rozsah textové části

cca 30 stran

Klíčová slova

obora, Dama dama, Ovis musimon, Velký Dub, Česká republika

Doporučené zdroje informací

Asher, G.W.: Fallow deer Farming: Historical Perspective. Progressive Fallow Farming. 2nd ed. Ruakura Agricultural Center, 1992.

Chapman, D., Chapman, N.: Fallow deer: Their history, distribution and biology. Terence Dalton Limited, Lavenham, Great Britain, 271 pp. 1975.

Feldhammer, G. A., Farris-Renner, K. C., Barker, C. M.: Dama dama. Mammalian Species No. 317: 1–8. 1988.

Hanzal, V. a kol.: Velká myslivecká encyklopedie. CD ROM, Grand s.r.o. České Budějovice, 2007.

Husák, F., Wolf, R., Lochman, J.: Daněk/sika/jelenec. SZN Praha, 1986.

Wolf, R. a kol.: Naše obory. SZN v Praze, 1976.

Wolf, R. a kol.: Rukověť chovu a lovu daňčí zvěře. Vydala Matice lesnická Písek, 2000.

Vedoucí práce

Nováková Petra, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

duben 2012

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
Děkan fakulty

V Praze dne 27.2.2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Myslivecký průzkum obory Velký Dub vypracoval samostatně a uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal.

V Praze dne 25. 4. 2012

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ing. Petře Novákové, Ph.D. za odborné vedení a důležité podněty při vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji zaměstnanci Vojenských lesů a statků panu Petru Třešňákovi za věnovaný čas a poskytnuté informace nezbytné k vypracování mé práce.

V Praze dne 25. 4. 2012

.....

Myslivecký průzkum obory Velký Dub

Josef Soulek

Bakalářská práce popisuje vznik a průběžnou historii obory Velký Dub, specifickou svým vlastníkem, jímž jsou Vojenské lesy a statky ČR, s.p. Zabývá se historií a podmínkami oborních chovů v ČR, druhy spárkaté zvěře chovanými v této oboře, sleduje konkrétní přírodní podmínky uvedené obory, její úživnost a péči o zvěř. Dále sleduje kvalitu trofejí zde chované a ulovené daňčí a mufloní zvěře, jako nejlepší vysvědčení pro poplatkové lovce, jejichž zájem znamená nebytný příjem finančních prostředků a tím ekonomické zajištění činnosti zdejšího oborního chovu.

Cílem práce je vyhodnotit historii vzniku zdejší obory, celoroční péči o zvěř, způsob lesnického hospodaření a škody vznikající při mysliveckém hospodaření v této oboře. Práce zmiňuje i ekonomický pohled provozu a navrhuje doporučení zlepšující myslivecké hospodaření obory Velký Dub

Klíčová slova: obora, *Dama dama*, *Ovis musimon*, Velký Dub, Česká republika

Game survey of the Velký Dub game preserve (Central Bohemia, Czech Republic)

Josef Soulek

The bachelor's thesis deals with the foundation and running history of the Velký Dub game preserve, which is specific for its owner – Vojenské lesy a statky ČR, s. p. The history and conditions of game preserve breeding in the Czech Republic has been examined in the thesis. It also describes various kinds of cloven-hoofed game in the game preserve. It studies actual natural conditions, carving

capacity as well as the care of game. Another issue has been examined too – the quality of trophies of fallow deer and moufflons bred and hunted in the preserve as the top result for paying hunters. Their interest equals to the financial income and secure running of the preserve.

The aim of the thesis is to analyse the history of the game preserve, the whole year through care of the game, the way of silviculture economy as well as damages caused in the preserve. The thesis also deals with economical issue and suggests the ways how to improve the financial management in the Velký Dub game preserve.

Key words: game preserve, *Dama dama*, *Ovis musimon*, Velký Dub, the Czech Republic

1. ÚVOD.....	10
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	12
2.1 Obornictví.....	12
2.1.1 Historie obornictví	12
2.1.2 Legislativa.....	13
2.1.3 Cíle a význam oborních chovů	13
2.1.4 Typy obor.....	15
2.1.5 Podmínky obor.....	15
2.1.6 Ošetřování zvěře v oborách	17
2.1.7 Současnost obornictví	18
2.2 Daněk skvrnitý	19
2.2.1 Původ	19
2.2.2 Popis, biologie a etologie.....	20
2.2.3 Prostředí a potrava	22
2.3 Muflon	23
2.3.1 Původ	23
2.3.2 Popis, biologie a etologie.....	24
2.3.3 Prostředí a potrava	25
2.4 Farmové chovy	26
3. MATERIÁL A METODY.....	28
4. VÝSLEDKY	29
4.1 Obora Velký Dub	29
4.1.1 Uznání obory.....	29
4.1.2 Základní údaje a historie obory Velký Dub.....	30

4.2	Přírodní podmínky	32
4.2.1	Klimatické poměry	32
4.2.2	Geologické a pedologické poměry	32
4.2.3	Hydrologické poměry	33
4.2.4	Typologické poměry	33
4.3	Úživnost obory a příkrmování zvěře	34
4.4	Zvěř chovaná v oboře	36
4.5	Hospodaření a provoz obory, péče o zvěř	37
4.6	Lovecká a myslivecká zařízení.....	42
4.7	Škody v oboře	42
4.8	Lesnické hospodaření	43
4.9	Ekonomika obory	45
5.	DOPORUČENÍ MYSLIVECKÉHO HOSPODAŘENÍ.....	48
6.	ZÁVĚR	51
7.	POUŽITÁ LITERATURA.....	53
8.	SEZNAM PŘÍLOH.....	56

1. Úvod

Obory a následující myslivecká činnost v oborách, obornictví, mají v našich zemích dlouhou a bohatou tradici. Prvotní zprávy o zřizování obor na našem území pocházejí již z druhé poloviny 13. století. V současnosti v tomto oboru myslivecké činnosti udržujeme evropský, dokonce bez přehánění možno říci i světový primát (Wolf a kol., 1976).

První obory vznikaly pro usnadnění lovu různých druhů zvěře, spárkaté i drobné. Účelem bylo dosáhnout co nejhojnějšího výřadu zvěře s minimem vloženého úsilí a času na samotný lov. Postupem času došlo k přesunu priorit od produkce množství zvěře k její kvalitě, chovu silné, zdravé a kvalitní zvěře a zejména k produkci vyspělých trofejí. Dochází k zaměření na jednotlivé druhy zvěře, které je tak možno poskytnout nejvhodnější podmínky a péči. Ze spárkaté zde byla nejdříve chována zvěř jelení, posléze i daňčí, mufloní, černá a nezřídka i srnčí. Jako vhodná pro tento způsob chovu se osvědčuje zvěř žijící v tlupách a v současné době je vyzkoušený a uznávaný chov zvěře jelení, daňčí, sika, mufloní a černé, místně i jelenců či koz bezoárových. Nejvhodnější je vždy v dané oboře chovat jeden druh zvěře samostatně, tato zásada je však zřídka kdy dodržována. Z možných společných chovů různých druhů spárkaté zvěře vychází nejlépe současný chov daňka skvrnitého a muflona.

V moderní době je i chov zvěře posuzován z různých pohledů a zvěř je chápána jako složka národního přírodního bohatství, jako prvek krajiny, v níž žije. Nemůže být tedy chována na úkor prostředí či opačně. Její chov v oborách vyžaduje specifický způsob hospodaření, upřednostnění mimoprodukčních funkcí lesa a zachování stabilního prostředí.

Požadavky na kvalitu chovu spárkaté zvěře i na zazvěřování volných honiteb kvalitní zvěři stále stoupají, proto mají obory i nadále svůj nezanedbatelný význam. Ten spočívá zejména v chovatelské práci, v mysliveckém výzkumu, v produkci zvěře pro následné zazvěřování, při záchraně vzácných druhů a při karanténním chovu dovážené zvěře před její aklimatizací ve volné přírodě. Důležitý je i význam obor jako objektů skýtajících dostatek loveckých příležitostí (Wolf a kol., 1976).

Bakalářská práce se zabývá pojednáním o oboře Velký Dub, o její historii, přírodních podmínkách a druzích zvěře zde chovaných, přičemž v chovu mufloní zvěře patří Česká republika k absolutní světové špičce. Také další druh zvěře chovaného v této oboře, daněk skvrnitý, jehož chov má u nás více než pět set let trvající tradici, dosahuje v chovu v naší republice po stránce kvalitativní jedno z čelních míst na světě. Klusák (2006) uvádí, že naše oborní chovy daňčí zvěře jsou na velmi vysoké úrovni.

Cílem práce je zhodnocení oborního chovu v oboře Velký Dub, jeho historii a podmínky, péči o zvěř a také ekonomický pohled na toto hospodaření.

2. Literární přehled

2.1 Obornictví

2.1.1 Historie obornictví

Počátek oborních chovů pochází z jižní Evropy, kde již staří Římané chovali rozmanitou zvěř v ohradách, a to z různých důvodů. Zpočátku ji využívali při různých hrách a později jako zdroj čerstvé zvěřiny. Naši lidé je patrně poznali jednak jako účastníci křížových výprav, jednak z literatury. Asi ve 14. století se k nám dostal latinský spis boloňského senátora Petra de Crescenia, v jehož obsahu najdeme i návod na založení obory (Wolf a kol., 1976).

V rozvinutých mezopotamských státech byly zřizovány obory a zoologické zahrady, ovšem spíše jako zásobárny lovné zvěře, která se chovala v blízkosti paláců vládců (Červený, 2010).

Již ve 14. století známe úřad oborníka, jenž měl k ruce několik hajných a byl pověřen spravováním obory. V oborách se chovala především vysoká zvěř, už v té době se po celou zimu příkrmovala (Červený, 2010).

Dříve se do obor uzavírala i zvěř drobná či neobvyklá, zajíci a zvěř srnčí, někdy i exotická zvířata (klokani, šetlandští poníci, pštrosi emu aj.), takže oboru lze někdy pokládat za předchůdce zoologických zahrad (Rakušan a kol., 1992).

Smysl prvních u nás zakládaných obor rozhodně nebyl v pouhém kusu oploceného pozemku, neboť z tehdejších nehostinných a těžko přístupných hvozdů se do nich zhýčkaná a přepych milující šlechta utíkala za pohodlnou zábavou, poskytovanou nejen lovem, nýbrž i prostředím krajiny a pohledem na chovanou zvěř. Zřizováním měli na starost přední panští zaměstnanci, vybavení k tomu účelu velkou pravomocí.

Význam obor se během historického vývoje měnil. V počátcích jejich vzniku na našem území byla jejich funkce především v soustředění zvěře na menší ploše pro umožnění snadnějšího lovu s dosažením co největšího možného výsledku. Dále mají obory významný podíl při zavádění nových druhů spárkaté zvěře na naše území. V 18. a 19. století pozornost směřuje hlavně ke zvýšení kvality chované zvěře a v

poslední době jsou obory určeny především k intenzivnímu chovu zvěře spárkaté. Jejich obecným cílem je tvorba mohutnější trofejí zvěří chovanou v oborách, než tomu bylo dosud a pozornost se samozřejmě věnuje jejímu zdravotnímu stavu (Wolf a kol., 1976).

Naše nejstarší známá obora byla Královská obora, lidově zvaná Stromovka, založená králem Přemyslem Otakarem II. ve 13. století. Nacházela se na území dnešní Prahy a byla fakticky následkem hospodářského vzestupu své doby, sloužila zároveň jako stálá zásobárna živé zvěře, které již ve volné přírodě začalo ubývat a skýtala možnost pohodlnějšího lovu (Andreska, Andresková; 1993).

2.1.2 Legislativa

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. vymezuje oboru jako druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat. Návrh na uznání obory podává vlastník honebních pozemků nebo přípravný výkon honebního společenstva orgánu státní správy myslivosti a zároveň přikládá údaje o vlastnictví honebních pozemků a jejich identifikaci, návrh plánovaných druhů zvěře, studii o vhodnosti přírodních podmínek pro intenzivní chov daného druhu zvěře, projekt chovu a výstavby potřebných zařízení, vyjádření veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvěře proti týrání a mapový zákres hranic honitby. Stejný zákon zároveň stanovuje podmínku minimální výměry obory o velikosti 50 ha a souvislosti honebních pozemků. Vyhláška č. 245/2002Sb., upravuje lov v oborách, kdy povoluje lovit celoročně druhy zvěře, pro něž byla obora zřízena a mají stanoveny minimální a normované stavy.

2.1.3 Cíle a význam oborních chovů

Prvořadý cíl oborních chovů spočívá především v produkci kvalitních trofejí a také produkce zvěřiny, k tomuto účelu je podřízeno obhospodařování obory. Některé obory mají ovšem své zaměření nasměřované na chov kvalitní zvěře pro

zazvěřování, na chov vzácných druhů zvěře nebo na řešení výzkumných úkolů (Červený 2010).

Rozvíjející se lovecký zájem (a tudíž i nezbytný chov) o lov obzvláště trofejových druhů zvěře nastolil otázku záchrany (případně namnožením) těchto žádaných druhů v naší přírodě. Cílem byl chov relativně velkých (a časem i trofejově kvalitních) počtů zvěře na malých plochách (Hromas a kol., 2008).

Význam chovu zvěře v oborách rozlišuje Wolf (1976) na následující. V počátcích vzniku obor byl jejich význam jednoznačně lovecký, kdy byly na zvěř v nich chovanou pořádány hromadné hony. Majitelé panství před těmito hony dávali nahánět zvěř z okolních lesů do obory a při následných lovech docházelo k reprezentativní funkci chovu v oborách a často i realizaci hospodářských či politických zájmů majitelů obor.

Od poloviny 15. století výrazně stoupá vliv obor na zavádění nových druhů zvěře na naše území. Jedná se například o daňka, který zde našel ekologicky vhodné podmínky a snadno se u nás aklimatizoval. Postupně ho následoval muflon, asijský a američtí jeleni a zapomínat nesmíme ani na černou zvěř, jež díky oborám přečkala na našem území téměř dvě století. A naopak dochází i k odchytu u nás chované zvěře a jejímu následnému zavádění na jiná území.

Chovatelský význam narůstá od 18. století, kdy se na mnoha místech začíná věnovat zvýšená pozornost kvalitě chované zvěře a stoupá vliv vědeckovýzkumných poznatků, projevují se snahy zlepšení jakosti jednotlivých populací zvěře vnitrodruhovým výběrem. Současně je patrná snaha o zlepšení prostředí obor.

Svůj smysl má i snaha o racionalizaci hospodaření v lese, kdy byla zvěř, zejména jelení, působící velké škody na lesních porostech uzavírána do obor. Další hodnota oborních chovů spočívá v estetické funkci, kdy působí svým vlivem na výtvarné, literární či hudební umění či slouží jako vhodný krajinnotvorný prvek a rozhodně nepodstatný není, jako v každé podnikatelské činnosti ani význam ekonomický.

2.1.4 Typy obor

Obory se mohou rozlišovat podle různých kritérií, dle Hromase (2008) jsou obory zakládány či obhospodařovány za účelem:

- reprezentace, s možností rychlého odlovu kvalitní trofejové zvěře
- chovu zvěře za účelem dalšího zazvěřování
- sledování a výzkumu
- chovu vzácných druhů zvěře (např. zubr, bílý jelen)
- výchovy veřejnosti a k získání jejího kladného vztahu ke zvěři

Dále uvádí, že mezi další oplocená zařízení pro zvěř patří:

- aklimatizační obůrky- slouží pro dočasný chov před vypuštěním zvěře do nové lokality.
- přezimovací obůrky- mají úlohu při chovu zvěře v zimním období.
- karanténní obůrky- fungují jako izolace pro zvěř v době nemoci či karantény.

Metodické doporučení pro budování nových oborních objektů obsahuje návod postupu přípravy, realizaci a provozu obory dle platných právních norem. Postup realizace počíná záměrem výstavby a specifikací zájmového území, dále shromážděním souhlasu vlastníků honebních pozemků se stavbou obory, zpracování studie vhodných podmínek pro zřízení obory, vyjádření orgánů - veterinární správy, na ochranu zvířat proti týrání a ochrany přírody, následuje zpracování projektu chovu a staveb, schvalovací řízení a podání žádosti o vydání stavebního povolení. V určitých případech lze požádat o státní podporu této myslivecké činnosti (Hanzal, 2006).

2.1.5 Podmínky obor

Zvěř chovaná v oborách je nahromaděná ve velkém počtu na malé ploše, toto zvyšuje pravděpodobnost úspěšného lovu a usnadňuje nejen průběrný odstřel, ale také aplikaci léků, výzkum či sčítání zvěře. Proti tomu stojí vyšší náklady, hlavně na stavební práce při stavbě oplocení a početných mysliveckých zařízení. V současnosti

se využívá především drátěné pletivo, pro dančí a mufloní zvěř se uvádí jako dostačující výška plotu dva metry. Další výdaje představuje nutnost intenzivnějšího přikrmování či zajištění veterinární péče.

Důležitou úlohu má výběr vhodného druhu oborní zvěře. V našich podmínkách se jedná hlavně o zvěř jelení, dančí, mufloní a černou, obory nejsou vhodné pro teritoriální zvěř jako je srnčí. Hromas (2008) uvádí jako základní životní podmínky pro zvěř v oborách zabezpečení dostatečného prostoru, porostní a prostorovou skladbu lesa, úživnost honitby a krytové a klidové příležitosti.

Tabulka č. 1: Potřebná výměra obory na jeden kus zvěře (Hromas a kol., 2008)

Zvěř	Potřebná výměra obory v ha na 1 ks		
	Minimální	Optimální	Maximální
Dančí	2	3	4
Mufloní	1,5	2,5	3,5
Dančí a mufloní	2	3,5	5

Důležitou podmínkou zřízení obory je místo klimaticky vhodné pro daný druh zvěře. Podstatným předpokladem je střídání lesních porostů s obhospodařovanými loukami, pastvinami a plochami orné půdy. Z hlediska složení plochy v oboře převládají listnaté dřeviny, okusové plochy, skupiny jehličnatých křovin a prosvětlené starší porosty. Kvalitní výživu zvěře i podmínky pro její úkryt zabezpečuje vhodná skladba zemědělských plodin a jejich obhospodařování a samozřejmě součástí obory musí být dostatečný počet vodních zdrojů (Červený a kol., 2010)

Tabulka č. 2 : Počty zvěře na 100 ha oborní plochy (Hromas a kol., 2008)

Zvěř	počty zvěře na 100 ha oborní plochy		
	Minimální	Optimální	Maximální
Dančí	20	35	50
Mufloní	30	45	60
Dančí a mufloní	15	30	45

Výhody a nevýhody oborních chovů uvádí Hromas (2008) následující:

Výhody – soustředění velkého množství zvěře na malé ploše (její snadné rozlišení a pozorování), relativně rychlý a snadný lov zvěře, celoroční možnost lovu (možnost kdykoliv vyloučit z chovu nevhodnou zvěř), v případě potřeby lze zvěř snadněji léčit.

Nevýhody – vysoké investice (výstavbu a údržbu oborního plotu, početná myslivecká zařízení, tvorba pastvin, políček, porostní úpravy), celoroční příkrmování zvěře, vyšší způsobené škody zvěří na lesních porostech, nebezpečí vzniku nakažlivých chorob, odpor veřejnosti při omezování vstupu do obor či potřeba kvalifikovaného odborníka pro správu obory.

2.1.6 Ošetřování zvěře v oborách

Chov zvěře v oborách klade nároky na nesnadnou celoroční starostlivost o tuto zvěř. Je zapotřebí dbát na dostatek potravy, ve většině případů provádět intenzivní příkrmování a dbát na hygienu v okolí příkrmovacích zařízení. Dále je třeba udržovat cílové stavy zvěře a vzájemný poměr pohlaví. Zvěři se musí zajistit klid.

Z hlediska životního prostředí zvěře v oborách metodické doporučení navrhuje také výměry honitby, pro daňka je uváděna optimální rozloha 600 ha a pro muflona 400 ha. Dále jsou v dokumentu uvedena mimo jiné i kritéria pro zařazení obory do jedné ze čtyř bonitních tříd z hlediska jejich úživnosti, které se odvíjí od % zastoupení skupin půdních typů (nejkvalitnější jsou černozeň a lužní půdy) a zastoupení plodonosných listnáčů, které by při vzniku obor nemělo být nižší než 20 % a zastoupení listnáčů pod 30 %. Cílové stavy v oboře se stanovují stejně jako ve volné honitbě s podmínkou, že normovaný stav nemá být vyšší než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory. Při schválení obory se uvádí i poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce chované zvěře. Zmíněna je i otázka úživných ploch, ať již přirozených, kdy zvěř využívá bylinný a keřový podrost a opad plodonosným dřevin či nutnost zemědělsky obhospodařovat políčka pro zvěř, na nichž je vhodné střídat luskobilní směs, obilniny a jetelotravní směs a také vytvářet okusové plochy. Samozřejmostí je nutnost příkrmování zvěře s intenzitou dle stanovené bonity obory. Důležitým hlediskem je problematika vodních zdrojů,

jejichž přítomnost je základním předpokladem zřízení chovů v oboře. Mezi myslivecká zařízení obory patří sklady jadrného a objemového krmiva, sklepy pro dužnaté krmivo, krmelce, slaniska, korýtka, silážní stoly, napajedla, posedy, odchytová zařízení, ale i chladicí box či podle druhu chované zvěře také kaliště, počty těchto zařízení závisí na počtech zvěře a velikosti obory. Oborní plot musí zamezit úniku zvěře do volnosti, jeho součástí je brána, protiúnikový rošt, záskoky či přelízky. Součástí hospodaření je také zajištění krytových a klidových příležitostí pro zvěř, zakládají se z jehličnatých i listnatých dřevin na rozloze přibližně 3 ha s využitím hustého smrkového sponu (Hanzal, 2006).

Myslivecká péče dle Hromase a kol. (2008) spočívá hlavně v soustavném sledování:

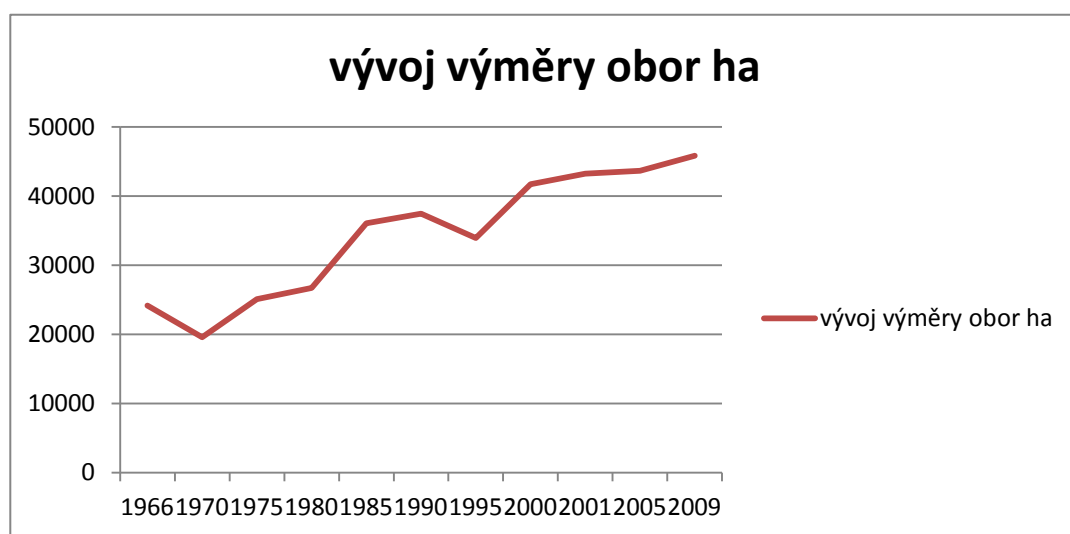
- a) početních stavů zvěře včetně poměru pohlaví a věkových tříd
- b) konstituci a kondici zvěře
- c) zdravotní stav zvěře
- d) přirozenou úživnost obory v průběhu roku
- e) příkrmování až krmení zvěře
- f) četnost, velikost a rozmístění krytových příležitostí
- g) zabezpečení klidu pro zvěř
- h) ochranu před škodlivými činiteli
- i) účinnost průběrného odstřelu na zvěř

2.1.7 Současnost obornictví

V současné době je na území České republiky 160 obor, nejrozšířenější v nich zvěří je ve 124 oborách daněk evropský, v 86 pak muflon (Hromas a kol., 2008). Mezi oblíbenou oborní zvěř patří pro hodnotu svých trofejí i jelen evropský a siky, Dybowského a japonský. Výměra obor v České republice stále stoupá a zároveň se zvyšuje i počet v nich chované zvěře.

Zákon o myslivosti č. 449/ 2001 Sb., od doby jeho platnosti stanovil minimální výměru obor na 50 ha, ale při současném ponechání do té doby uznaných obor o nižších výměrách. Z hlediska řádného chovu jakéhokoliv druhu spárkaté zvěře jsou malé obory naprosto nevyhovující, neboť v nich zvěř nemůže mít dostatečnou úživnost, krytinu a klid (Hromas, 2004).

Obr. č. 1: Vývoj výměr oborních ploch 1966-2009 (www.eagri/lesy/statistika)

2.2 Daněk skvrnitý

2.2.1 Původ

Daněk evropský (*Dama dama*, Linnaeus, 1758) je nejrozšířenějším druhem zvěře chované v České republice v oborách. Zoologicky je zařazen do řádu *Artiodactyla* (sudokopytníci), čeledi *Cervidae* (jelenovití) a rodu *Dama* (daněk).

Původní teritorium výskytu daňčí zvěře je středozevní oblast až po Perský záliv. V českých zemích byl daněk chován již ve středověku a i v současnosti převládá chov daňčí zvěře převážně v oborách, přestože se vykytují i místa, na nichž žije úspěšně ve volnosti (Hromas a kol, 2008).

Skutečnost, že daněk je ve střední Evropě původním druhem a vymizel během poslední doby ledové, není však obecně příliš známá (Hanzal, 1994).

V oblasti původního rozšíření v Turecku žijí zbytky populace daňka evropského v malých vzájemně izolovaných územích v údolí řek na jižním okraji pohoří Taurus v blízkosti Antalye a Adany (Chapman D, Chapman N; 1975).

Daněk k nám byl dovezen z Francie v 15. století, zřejmě ještě za vlády Lucemburků. Dovoz daňků se zřejmě ještě několikrát opakoval. Olomoucké biskupství chovalo daňky kolem roku 1465, do královské obory v Praze daňky vysadil Ferdinand I. roku 1548, Rudolf II. v roce 1601 nařídil vypustit přemnožené daňky do volné přírody (Červený a kol., 2010).

V průběhu chovu byly naše oborní chovy posíleny kvalitní daňčí zvěří z Maďarska (lokalita Gyulaj) a v současné době lze tvrdit, že v chovu daňčí zvěře jsme na jednom z předních míst na světě (Wolf a kol., 2000).

2.2.2 Popis, biologie a etologie

Zbarvení daňků je různé, jako základní v letní srsti, počínající tzv. přebarvováním začátkem května a končící v červenci, převládá v ČR klasické rezavé s bílými skvrnami, dále černé a ojediněle i bílé. Zimní přebarvování začíná v září a dochází při něm ke změně barvy na tmavošedou až černou. Přebarvování záleží na věku, výživě a zdravotním stavu zvěře. Výška se uvádí v kohoutku do 110 cm, délka do 150 cm a váha dospělých samců je do 90 kg. U samic jsou tyto hodnoty nižší, výška až 70 cm, délka do 130 cm a váha nejvýše 70 kg.

Parohy se nazývají lopaty a tvoří je dvě předvysady- očník a opěrák a rozšířený konec lodyhy. Pučnice narůstají v 6. měsíci, postupuje obvykle od špičáka k vařečkáři a dále pak k lopatkáři a následně k silnému lopatáři. Nejlepší paroží tvoří daněk mezi 6. -10. rokem života (Hanzal a kol., 2008). Jsou produktem kostní hmoty a na jejich každoroční vývoj má vliv hormonální činnost. Současně jsou parohy znakem kvality zvěře a lze podle nich usuzovat podmínky, v nichž zvěř žije, popřípadě úroveň mysliveckého hospodaření. Parožní hmotu daňka tvoří přibližně z 10% voda, asi ze 45 % organické látky a z 35-45 % látky anorganické (Klusák, 1986). Daňci se rodí nejčastěji v červnu. Pučnice se jim začínají tvořit obvykle ve věku 6 až 7 měsíců nebo o něco později, tj. časně z jara. Čas vytloukání je dost stálý,

s nepatrnou tendencí k časnějšímu vytloukání u starších jedinců (Chapman D, Chapman N; 1975).

Přežití a reprodukce patří mezi klíčové rysy ve vývoji životních strategií. Ve studii jsme zkoumali přežití, stárnutí a reprodukci daňčích samců v šesti po sobě jdoucích obdobích po dobu 16 let. Celkové věkové pravděpodobné přežívání samců bylo velmi variabilní. Zjištěno bylo, že sledovaní samci mají čtyři životní etapy: lončák, před- reprodukční, v hlavním reprodukčním věku a stárnoucí (McElligot a kol., 2002).

Ze smyslů má daňčí zvěř nejlépe vyvinutý čich a také sluch. Wolf (2000) uvádí, že zrak je nejhůře vyvinutým smyslem této zvěře, Červený (2010) a Hromas (2008) naopak, že ze všech jelenovitých má zrak nejlepší.

Říje probíhá od konce září, vrcholí v druhé polovině října a doznívá začátkem listopadu. Délka trvání není na jedné lokalitě obvykle delší než tři týdny. Říjiště bývají buď v mladších porostech popř. v prořídilých listnatých starších porostech a oblíbená místa jsou využívána často i celá desetiletí. Pohlavní vyspělost se u obou pohlaví dostavuje ve druhém roce života. Typickým hlasovým projevem říjného daňka je rochání. Nevyhledává říjné daněly tak jako např. srnec srnu, naopak daněly a danělky přicházejí na říjiště za daňkem a podbízejí se mu rocháním. Zraněním či ubitím soka končí nezřídka v období říje i velmi časté a urputné souboje dospělých samců. Daněla je těžká (březí) 220 -230 dnů a převážně v červnu klade většinou jedno mládě- daňče (Wolf a kol., 2000). Chapman a Chapmanová (1975) uvádějí, že největší počet případů zabřeznutí je v období od 2. října do 2. prosince. Dále, že daňčata se rodí zpravidla ve dne. Při porodu daněla střídavě stojí a leží a daňče rodí ve stoje. Narozené mládě odvádí do travního porostu, ne dále než 200 až 300 metrů.

Daňčí zvěř je zvěří společenskou s variabilním složením tlup v průběhu roku, kdy mění její početnost, velikost a složení v závislosti na biologických (věk a pohlaví) a ekologických (porostní skladba lesa a dostatek pastevních ploch) faktorech (Wolf a kol. 2000). Žije v rodinných tlupách samic a oddělených tlupách samců, jen staří samci jsou samotáři (Červený a kol., 2010). Jedná se o typický stádový druh tvořící zvlášť společenství zvěře holé, skládají se z jednotlivých rodin a parohaté, vztahy mezi nimi se během roku mění (Hanzal, 1994).

2.2.3 Prostředí a potrava

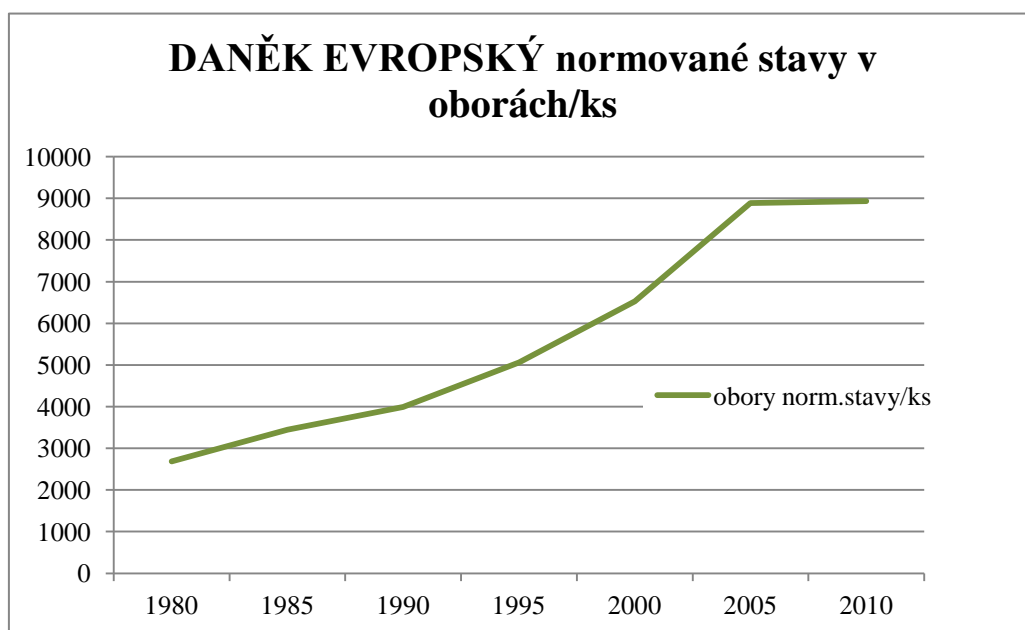
Z hlediska prostředí této zvěři nejlépe vyhovují lesy listnaté či smíšené, prosvětlené s bohatým podrostem a vyhovujícím množstvím volných ploch, do nadmořské výšky 500 m. n. m.

Klusák (2006) uvádí pro chov daňčí zvěře následující důležité faktory: přírodní podmínky- nejvíce nadmořskou výšku (nevhodnější jsou polohy do 300 m. n. m.), délka vegetační doby s optimem 160 - 190 dní, složení lesních porostů (listnaté lesy s převahou dubu, zastoupení listnatých dřevin pro dokonalý chov daňčí zvěře je asi okolo 60 % a minimum se pak pohybuje okolo 25 %), a nutné zastoupení luk a pastvin. Druhým faktorem je lidská činnost, ta je rozdělena na genetiku, jedná se zejména o import kvalitní daňčí zvěře z Maďarska, výživu, péči o zdravotní stav zvěře, kdy je stále vyvíjena a zdokonalována řada antiparazitárních přípravků pro zvěř, a selekci kmenového stavu.

Světově proslulou v chovu daňčí zvěře se stala honitba Gyulaj v župě Tolna v Maďarsku. Komplex listnatých lesů výmladkového původu o výměře 7500 ha leží v teplé mírně zvlhčené pahorkatině poblíž Balatonu (Husák, 1986).

Hlavní částí potravy daňčí zvěře jsou trávy a byliny. S oblibou po celý rok okusuje listy, pupeny a tenké větvičky stromů, po opadu listů na podzim i v zimě sbírá bukové, habrové a především dubové listy. Nevyhýbá se návštěvám polních kultur, z plodů stromů jsou v oblibě na prvním místě kaštiny jírovce, dále žaludy, bukvice, jablka. Pro letní pastvu na zvěřních polích se také velmi osvědčila směska ovsa, hrachu a slunečnice. (Wolf a kol., 2000). Nevšední vlastností tohoto druhu zvěře je někdy až chorobná žravost. Zejména silní daňci jsou schopni odehnat ostatní zvěř od krmení a nadměrně se přežrat tak, že u nich poté nastávají trávicí potíže. Množství takových případů skončila i smrtí daňka (Hanzal, 1994). Potřebu vody daněk kryje zelenou pící a dužnatou potravou a pije pouze v období sucha a holomrazů (Husák, 1986).

Obr. č. 2: Stavby Daňka evropského v oborách v ČR (www.eagri/lesy/statistika)

2.3 Muflon

2.3.1 Původ

Muflon (*Ovis musimon*, Pallas, 1811) je zoologicky řazen stejně jako daněk skvrnitý mezi sudokopytníky, ale do čeledi turovití (*Bovidae*), a rodu ovcí (*Ovis*). Je považován za jedinou původní evropskou ovci.

Všechny dnešní chovy muflonů zvěře pochází z ostrovů Sardinie a Korsika považované za původní místo rozšíření muflona. Němečtí autoři však vyslovili domněnku, že původním areálem muflona byla celá středoevropská oblast (Mottl, 1960).

Malby v jeskyních představujících muflona, lze nalézt téměř ve všech horských pásmech severní Sahary (Tomiczek, Turcke; 2011 ex. Frobenius, 1933). Na základě nálezů se dala vypožorovat nejen cesta ke kořenům muflonů do Přední Asie, ale také jejich další putování z pobřeží severní Afriky přes Středozemní moře k ostrovům v Tyrhénském moři, k Sardinii a Korsice (Tomiczek, Turcke; 2011). Z pouště Sahara z období přibližně 8000-15000 let před naším letopočtem pochází nejstarší prokázaná zmínka o muflonech. Do těchto končin se dostali s kočovnými kmeny, které ochočovaly mláďata muflonů.

Na evropském území pochází první historická zmínka o muflonu na evropské pevnině z let 1566 - 1569, kdy je o něm připomenutí ve stavební dokumentaci renesančního paláce Neugebaude u kterého měla být i zahrada s „bažanty a muflony“ (Tomiczek, Turcke; 2011 ex. Dvorní a státní archiv, Vídeň).

K nám byl muflon dovezen v 50. až 60. letech 19. století, kdy byl přivezen z obory Lainz u Vídně do obory v Hluboké nad Vltavou (Červený a kol., 2010).

Prof. A. Dyka ve své zprávě uvádí počty mufloní zvěře, v roce 1937 žilo v Čechách a na Moravě 756 ks muflonů. Po 2. světové válce, r. 1948 to bylo 1748 ks, její stav stoupl v roce 1954 na 2830 ks a současné stavy této zvěře na našem území činí již přes 20 000 ks (přibližně 23 % jeho evropské populace), (Faltus a kol., 2011).

2.3.2 Popis, biologie a etologie

Zbarvení muflona je v letním období rezavohnědé, v zimě poté přechází do tmavší barvy a je hustší. V dolní části krku mu narůstá delší hříva, tzv. rouno. Jeho váha je u samců 33 - 50 a více kg, výška v rozmezí 75- 90 cm a délka do 130 cm. Muflonka má váhu 22 až 28 kg (Tomiczek, Turcke; 2011 ex. Lochman, 1979). Délka těla dle Červeného (2010) dosahuje až 130 cm a výška v kohoutku 90 cm.

Rohy, zvané toulce, muflonkovi začínají vyrůstat brzy: již po deseti dnech života mu lze nahmatat malé hrbolky na čelních kostech, které jsou u jednoměsíčního muflončete už velice dobře zřetelné (Mottl, 1960). Z hlediska růstu mufloního toulce vytváří nejdelší část budoucí trofeje (z hlediska délky) v prvním roce. Následující roční přírůst má s přibývajícimi roky klesající trend. Na trofeji dospělého berana (osmiletého) vykazuje nejdelší přírůst poměr z druhého roku života (Faltus, Forejtek; 2010). Rohy jsou kožního původu a zvěř je neshazuje.

Říje probíhá od listopadu do prosince, muflonka je těžká 21 až 22 týdnů a počátkem jara klade 1-2 muflončata, která dospívají v druhém roce života (Hanzal a kol., 2008; Hromas a kol., 2008). Muflončata jsou kladena již počátkem března a muflonečky během následujícího jara a léta fyzicky vyspějí do té míry, že se koncem roku účastní říje. Toto je důvodem jejich rychlého vývoje. Z důvodu brzkého dospívání dochází následně k jejich rychlému vývoji a přemnožování (Hanzal, 1994).

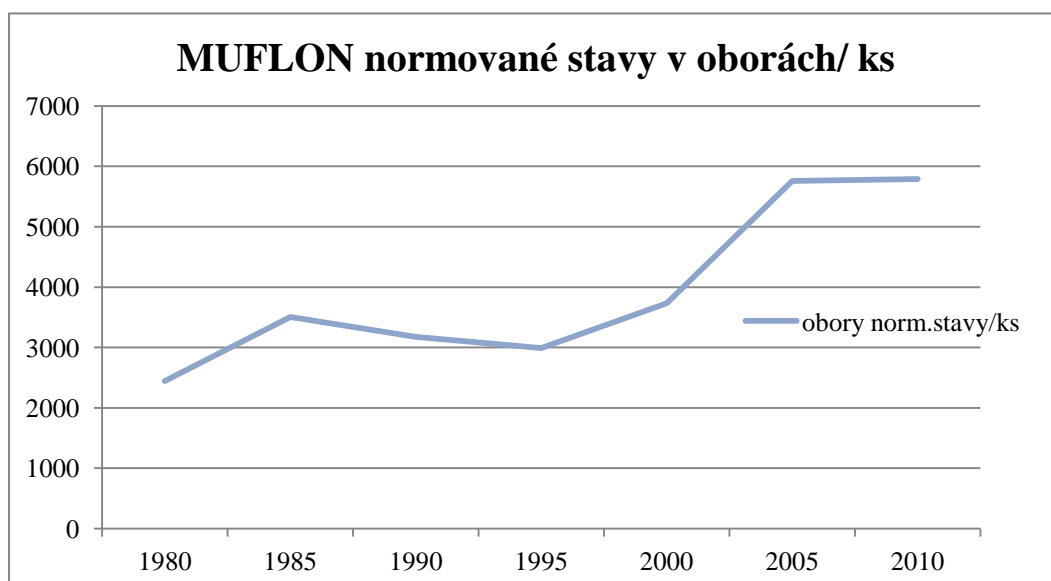
Ze smyslů mají mufloni neobyčejně dobře vyvinutý sluch, čich i zrak (Hanzal, 1994). Je zvěř výrazně společenskou pohybující se zpravidla v tlupách, ve kterých počet jedinců kolísá podle ročního období a velikosti populace (Tomiczek, Turcke; 2011). Patří mezi typickou stádovou zvěř, žijící od jara do podzimu v diferenciovaných tlupách, i z této příčiny jsou taktéž ideální oborní zvěř. Dospělá muflonka bývá v čele rodinné tlupy muflonek, muflončat a mladých beranů do 2 let, staří berani žijí buď samotářsky, nebo se sdružují v několikačlenné tlupy (Lochmann, 1979). Význačným znakem mufloní zvěře je hlučnost, tlupy holé a mladé mufloní zvěře jsou na rozdíl od jiné spárkaté zvěře značně hlasité, zvláště v úplném klidu a bezpečí. Udržují mezi sebou nepřetržitý zvukový kontakt hlasitým bečením a pobekáváním a tlupa ihned umlkne pouze v případě nebezpečí, kdy se po ostrém hvízdnutí dává na útěk (Rakušan a kol., 1992).

2.3.3 Prostředí a potrava

Z prostředí vyhovují mufloní zvěři rozsáhlejší lesnaté oblasti, nejlépe listnatých či smíšených porostů, s tvrdou kamenitou půdou. Velmi ráda pobývá na klidných, závětrných a teplých místech a naopak lokality vlhké, zamokřené či hustým mlazinám se vyhýbá. Nemá ráda vysoký sníh (Mottl, 1960).

Potravní nároky mufloní zvěře jsou velmi skromné (trávy, vřes, borůvčí, mech apod.), (Hanzal a kol., 2008). Trávy tvoří přibližně 70 %, listí stromů a keřů asi 15 % a polokeře okolo 10 %, celkového objemu přijímané potravy, patří mezi skromné druhy a spásá i kyselé a tvrdé trávy (Hanzal, 1994). Pastevní cyklus u nich probíhá hlavně ve dne na bylinné potravě, na kmenech a kořenových náběžích dřevin mohou škodit ohryzem kůry (Hromas a kol., 2008). S oblibou bere veškeré divoce rostoucí ovoce, žaludy, bukvice a kaštany (Tomiczek, Turcke; 2011). Vegetaci spásají mufloni těsně u země (Červený a kol., 2010).

Obr. č. 3: Stavy Muflona v oborách v ČR (www.eagri/lesy/statistika)

2.4 Farmové chovy

Farmový chov patří mezi podnikatelský způsob, kdy vzhledem k chovu zvěře ve vysokých počtech závisí jejich zdraví a životní pohoda na bezprostřední péči člověka. Zvířata takto chovaných druhů jsou výhradně zvířaty hospodářskými, u jedinců ve volnosti považovaných za zvěř, musí být označeni a evidováni a je zakázán jejich lov či vypouštění do honitby. Také usmrcování těchto zvířat pro hospodářské účely lze provádět pouze porážením. Požadavky na základní vybavení farmových chovů jsou dosti obsáhlé, týkají se mimo jiné oplocení, prostorů pro zvířata, skladovacích míst, zpracování odpadů či veterinárně hygienických prostor - jedná se o místa pro získávání, skladování a veterinární prohlídky živočišných produktů. Kromě toho jsou stanoveny podmínky péče o zvířata ve farmovém chovu, ochrany jejich zdraví, způsob porážky, získávání masa a zvěřiny a ostatních částí (Křepelka, 2000).

Po roce 1990 dochází díky nedůslednému postupu orgánů státní správy k budování mnoha nelegálních zařízení (nazývaných farmové chovy) v nichž má být daňčí zvěř (spolu se zvěří jelení a mufloní) přetvářena na hospodářská zvířata, s představou, že po určité době se na farmě odchovaní samčí jedinci daňka změní z hospodářského zvířete na volně žijícího živočicha a budou následně poplatkově odloveni. Je třeba se vážně zamyslet, zda nejde o pokus pod krytím chovu

hospodářských zvířat proniknout do odvětví myslivosti a zde nečistě konkurovat na trhu poplatkových odlovů. Je třeba důrazněji chránit skupiny živočichů zařazených do výčtu zvěře a bránit jejich přeměně na hospodářská zvířata, pohled na farmové chovy, tedy louky a pastviny se zvěří, ale bez lesa, je smutný (Wolf a kol., 2000).

Již před třiceti lety byly v České republice založeny první farmové chovy jelenovitých, k jejich většímu rozšíření došlo po roce 1999, v souvislosti s úpravou legislativy a zvěř chovaná na farmách se stala hospodářskými zvířaty. V současné době má farmový chov, jako nový obor živočišné prvovýroby, přibližně 400 chovů s asi deseti tisíci zvířaty. Jeho perspektiva se ještě zvýšila na počátku letošního roku s možností porážet farmovou zvěř pro spotřebu v domácnosti (Jedlička, 2012).

V současné době zaznamenáváme vzrůstající oblibu farmových chovů spárkaté zvěře. Nejedná se ovšem o mysliveckou činnost, nýbrž pouze o alternativní směr živočišné výroby s hlavním cílem produkce zvěřiny spárkaté zvěře. Hustota takto chované spárkaté zvěře je mnohem větší a poměr pohlaví 1:10 až 15. Chovaná zvěř, musí být viditelně označena a je zakázáno její vypouštění do volné přírody a lov (Červený a kol., 2010).

3. Materiál a metody

Materiály, informace a data bakalářské práce byla získávána nejvíce z podkladů poskytnutých odborníkem obory Velký Dub, panem Petrem Třešňákem, působícím v oboře již od roku 1992. Jedná se především o Oborní knihu obsahující popis činnosti probíhající v oboře za kalendářní rok a CD s pečlivě vedenými statistikami lovu, odchyty, sčítání zvěře či hodnoty zde odlovených trofejí. Z těchto údajů byl sestaven přehled mysliveckého hospodaření podle jednotlivých let v podobě tabulek a grafů o jarních kmenových stavech zvěře, poměru jejího pohlaví, hodnotách a počtu medailových trofejí či lovu chované zvěře. Dalšími zdroji byla složka z archivu VLS, s.p. - Zásady hospodaření v oboře Velký Dub a Základní údaje oborty Velký Dub, ze kterých byly čerpány údaje o vzniku a výměře obory, původu či normovaných stavech zvěře a hospodářský plán pro LHC Břehyně na roky 2007 – 2016 (informace o přírodních podmínkách a složení dřevin v oboře). Cenným zdrojem podkladů práce byla také ústní sdělení odborníka a terénní průzkum obory, jehož součástí bylo pořízení fotografií. Průzkum obory probíhal během roku 2011 a v prvních třech měsících roku 2012. Tabulky a grafy byly tvořeny průběžně v období říjen 2011 - březen 2012. Byla do nich zpracována data poskytnutá odborníkem p. Třešňákem, případně údaje ze statistiky Ministerstva zemědělství – grafy znázorňující výměru oborních ploch, jarní kmenové stavy, normované stavy a odstřel daňčí a mufloní zvěře v oborách. Všeobecné informace zabývající se oborním chovem a jednotlivými druhy zvěře chovanými v oboře Velký Dub bylo možno načerpat z odborné literatury.

4. Výsledky

4.1 Obora Velký Dub

4.1.1 Uznání obory

Údaje ze Základní údajů o oboře Velký Dub (1990) sdělují, že na základě rozhodnutí Ministerstva obrany a Generálního ředitelství VLS Praha byl stanoven podniku VLS Mimoň úkol vybudovat oboru pro chov daňčí zvěře. Dne 29.3.1978 vydal stavební úřad KVUSS Litoměřice pod č. j. 04-78-056 Rozhodnutí o přípustnosti stavby a 1.4.1978 začala výstavba, kterou prováděl Vojenský útvar Přelouč v počtu 50 vojáků a s potřebnou technikou, technický dozor byl zajištěn dvěma pracovníky lesního útvaru PŘ VLS Mimoň. Oplocena byla západní část bývalé Strážkovské obory, kdy větší část původní obory již nebyla do vznikající obory zapojena z důvodů vyhlášení přírodní rezervace, vyhlášené na popud Karla z Vladštějna v roce 1933. Práce byly dokončeny v září roku 1978 a kolaudační rozhodnutí vydal stavební úřad KVUSS Litoměřice dne 4.12.1978, č. j. 3/5-188-7-78.

Délka oborního plotu je 12,9 km, jedná se o betonové sloupky s nataženým pletivem. Část plotu v délce přibližně 1,5 km byla rekonstruována roku 2011, a při tom došlo k výměně pletiva (značky ploty Pilecký). Plocha obory je 534,04 ha. K datu dokončení prací byly v oboře následující pozemkové kultury:

plocha porostní	514,61 ha
plocha zemědělské půdy	8,69 ha /navýšení smýcením porostů v letech 1979 - 82 na 25,94ha
plocha neplodné půdy	8,68 ha
plocha cest	2,01 ha
plocha zastavěná	0,05 ha

Obora byla uznána pro daňčí zvěř rozhodnutím Ministerstva zemědělství a výživy ze dne 8.3.1979, č. j. 52/79-412. Pozdější rozšíření pro chov mufloní zvěře bylo schváleno stejným ministerstvem v rozhodnutí ze dne 24.2.1981, pod č. j. 197/81-412. Normované stavy byly původně stanoveny na 150 ks jedinců každého

chovaného druhu zvěře, roku 1996 změněny na 250 ks muflonů a 200 ks daňčí zvěře, v současnosti činí 200 ks zvěře daňka skvrnitého a 200 ks zvěře muflonů. Výsledek znázorněný v příloze č. 9 křivkou grafu hovoří o poměrně vyrovnaném stavu těchto jarních stavů u muflonů zvěře, kdy sčítaný počet kolísá okolo hodnoty normovaných stavů. U daňčí zvěře je ve sledovaném období sčítaný stav vždy nad stavem normovaným, a to o zhruba 10 %.

Obrázek č. 5: Struktura pozemků v oboře (Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1996).

Mapa obory je uvedena v příloze č. 20. Vstup veřejnosti na území obory není vzhledem k charakteru chovu a členitému terénu povolen.

4.1.2 Základní údaje a historie obory Velký Dub

Obora Velký Dub je režijní honitbou Vojenské lesy a statky ČR (dále VLS), s.p., divize Mimoň, v současnosti leží na území Lesní správy Břehyně. Společně s oborou Židlov patří v současné době mezi jediné oborní chovy tohoto státního podniku hospodařícího na území vojenských výcvikových prostorů na území naší republiky. V její správě se nachází 123 855 ha porostní plochy lesů což činí 4,77 % celkové plochy lesů v ČR. Uvedený podnik je tak jejím držitelem a zároveň i uživatelem. Obora se nachází v Libereckém kraji, nedaleko města Doksy a v sousedství Máchova jezera. Její charakter je lesní, se současnou rozlohou 498 ha lesní půdy, 26 ha zemědělské půdy a 10 ha ostatních ploch. Povrch obory je značně

členitý, občas je nazývána „oborou desítek roklí“ z důvodu přibližně pěti desítek těchto útvarů ležících na jejím území. Nalézají se zde i množství pískovcových skal nejrůznějších tvarů a pastviny lemující oborní plot. Nachází se v nadmořské výšce v rozmezí od 272 do 472 m. n. m. a název dostala podle dominantního vrchu ohraničujícímu nevyšší bod její plochy (Váca, 2008).

Klíma (2004) ve svém článku datuje vznik obory Velký Dub na konec 18. století. Vybudována byla nedaleko města Doksy a obce Strážov, kde stál lovecký zámek, jako druhá z obor mnichovohradištních Valdeštějů. Rod Valdštejnů ji dal postavit na pozemcích o rozloze více než 3000 ha a chovala se zde zvěř jelení, daňčí a černá. Tato obora byla sousední s oblastí, na které v současnosti leží obora Velký Dub. V letech 1890 - 1900 došlo v souvislosti s počátkem chovu zvěře mufloní ke spojení plochy s dnešní oborou. Důvodem sloučení bylo pro muflony vhodnější prostředí spočívající ve tvrdším, skalnatém a členitém okolí. V té době byla rozloha obory již 4000 ha, spadal do ní Břehyňský rybník, rybníky Hradčanské, okolní mokřadla a vrchy Velká a Malá Buková.

Dochované informace o způsobu honu v období přelomu 19. a 20. století hovoří o rychlém splnění „plánu lovu“ v řádu 2-3 dnů, kdy byla zvěř nahnána do jednoho místa a zde při okázalých honech s velkými výřady odstřílena v požadovaném množství 150 - 200 kusů. Výhodou pro zvěř bylo poté dlouhé období klidu bez stresů.

Původní Strážovská obora byla v provozu do roku 1945, kdy zvěř unikla do volnosti přes poškozené oplocení. Údajně šlo o poškození způsobené lesním personálem, snažícím se rozptýlit zvěř a tím znesnadnit pytláčení vojáky Rudé armády.

Po skončení II. světové války došlo ke konfiskaci majetku Valdštejnů na základě dekretů prezidenta Beneše a lesní majetky v okolí Doks převzaly do správy státní lesy. Roku 1950 přešly pozemky na Strážkovsku a v jeho okolí pod správu VLS, s.p. Mimoň. Tento podnik posléze získal do své správy i vedlejší území později začleněné do vojenského újezdu. K obnově původních hranic Strážkovské obory již nikdy nedošlo.

4.2 Přírodní podmínky

4.2.1 Klimatické poměry

Území lesního hospodářského celku (dále LHC) Břehyně náleží k přechodné oblasti středoevropského klimatu s mírným létem a poměrně mírnou zimou, pro něž jsou charakteristické krátkodobé extrémní výkyvy. Množství srážek je ovlivňováno hlavně polohou lokality proti převládajícímu deštnému proudění, dále také uspořádáním terénu, propustností půd či hladinou spodní vody. Langův dešťový faktor, znázorňující poměr mezi průměrem ročních úhrnných srážek v mm a průměrnou roční teplotou v °C, se pohybuje v rozmezí od 81 do 90, průměr ročních srážek činí cca 635 mm. Průměrná roční teplota je 7,3 °C. Převládají větry západní až severozápadní, v zimním období pak jihovýchodní. Výše sněhové pokrývky dosahuje maximálně 30 cm a délka výskytu sněhové pokrývky v tomto regionu činí cca 30 dní v roce (LHP pro LHC Břehyně, 2007- 2016).

Tabulka č. 3: Klimatické hodnoty regionálních meteostanic (LHP pro LHC Břehyně)

Stanice	Nadmořská výška m	Teplota °C	Průměrné roční srážky	Vegetační doba	Langův faktor
Doksy	276	7,5	607	156	81
Mimoň	294	7,3	646	151	88
Česká Lípa	285	7,7	687	156	89
Zákupy	286	7,4	651	151	88
Bělá p. Bezdězem	304	7,7	616	157	80

4.2.2 Geologické a pedologické poměry

Podloží náleží k Českému křídovému útvaru a na většině území je tvořeno kvádrovými pískovci s velmi nízkým obsahem minerálních živin. Výjimečně vystupují na povrch třetihorní efuze čedičových hornin. Na některých místech došlo pozdější erozí měkkého pískovce k jeho odkrytí ve tvaru čedičových suků nebo protáhlých zdí. Převládající sádrovcové pískovce jsou vesměs kaolinické.

Pedologicky převládají půdy vzniklé zvětráváním kvádrových pískovců, případně sprašových hlín. V minimálním množství jsou zastoupeny půdy třetihorních vyvěřelin a čtvrtohorních naplavenin. Nejvíce rozšířené jsou oligotrofní, lehké a propustné písčité až hlinitopísčité půdy, snadno degradovatelné, typu středních až silných podzolů, s nízkým obsahem vápníku a hořčíku. Půdy jsou kyselé z důvodu nedostatku bazických součástí. Podíl jílovitých částí je zde rovněž minimální. Jako celek jsou půdy LHC Břehyně labilní, lehce náchylné k rychlé degradaci (LHP pro LHC Břehyně, 2007- 2016).

4.2.3 Hydrologické poměry

Vodní režim je v této oboře určitým problémem z důvodu absence vodních zdrojů. Pouze v jedné lokalitě se nacházel menší protékající potok, který však v nedávné době vyschl. Výhradním zdrojem vody jsou tedy nádrže pro dešťovou vodu, tzv. nebeské rybníčky, umístěné v roklích, které slouží jako napajedla a poskytují dostačující zdroj vody. Rokle jsou hluboké, stinné a chladné, voda zde vydrží delší dobu při zachování své kvality. Pouze v jednom případě, v létě roku 2006, se voda musela navážet za pomoci hasičských cisteren. Stinnou stránkou tohoto způsobu obstarávání vody jsou zvýšené náklady spočívající v neustále údržbě nádrží, jejich čištění a následném prohlubování a zvěšování (Petr Třešňák, 2011, in verb).

4.2.4 Typologické poměry

LHC Břehyně náleží do přírodní lesní oblasti č. 18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj. Dle typologického mapování jsou v oboře zastoupeny lesní typy dvou lesních vegetačních stupňů (LVS), 3. LVS- dubobukový a 4. – bukový, také azonální vegetační stupeň- borový, pokrývající největší část rozlohy obory. Z množství zastoupených souborů lesních typů v členitém území obory převládají lesní typy 0K (kyselý bor) a 0M (chudý bor), dále 3K (kyselá dubová bučina), 3S (svěží dubové bučiny), 3Z zakrslá dubobučina a 4K kyselá bučina, 4P kyselá dubojedlina. (LHP pro LHC Břehyně, 2007- 2016).

4.3 Úživnost obory a příkrmování zvěře

Přirozená živnost obory je velmi nízká z důvodu převládajících borových (55 %) a bukových (29 %) porostů, pod nimiž absentuje bylinné patro. Zastoupení smrku, nacházejícího se převážně v roklích je přibližně 10,5 %, dále následuje bříza se 3 %, dub je obsažen jen minimálně, a to 1,5 % a vtroušeně se zde nacházejí ještě habr, jasan, javor. Dle výpočtu (podle tabulek Dr. Bubeníka) se přirozená živnost obory pohybuje v řádu přibližně 35 %. Z těchto důvodů je nutno provádět celoroční intenzivní příkrmování zvěře, kdy nákup krmiva patří mezi nejnákladnější výdajovou stranu rozpočtu.

Obrázek č. 4: Zastoupení dřevin v oboře (LHP pro LHC Břehyně, 2007- 2016).

Krmiva se získávají nákupem od zemědělců, podnik VLS, s.p. jeho výrobu neprovozuje. Základem příkrmování je kukuřičná siláž předkládaná celoročně, kdy v létě není zvěř moc brána, ta radši přijímá přirozenou potravu. Její spotřeba je přibližně 150 tun / rok a je získávána pomocí samovýroby po nákupu řezané kukuřice. Při této samovýrobě v jamách přímo v oboře je vyzkoušen a uplatňován postup, kdy není po utěsnění siláž přikrývána plachtou, ale vrstvou bukového listí, mezi nějž je přidáno obilí (ječmen, oves, na povrch žito). Tím je povrch uskladněného krmiva stále zelený a nedochází k hnilobám jako v případě zakrytí plachtou. Dále je předkládáno seno, vyjma letního období prakticky celoročně, v množství cca 20 t / rok a v období od října do dubna krmná řepa v objemu 80 tun.

Samozřejmostí je zkrmování kaštanů a žaludů (3 tuny / rok), předkládání ovsa (30 t), hrachu (50 t) a v listopadu kukuřičného zrna (10 t). V množství dvou tun ročně jsou podávány vitamíny a minerály, jedná se hlavně o přípravek Roboran obsahující také prvky na zlepšení parožení. Tyto látky jsou předkládány přimícháváním do siláže. Problémem je nákup senáže od zemědělské firmy, kdy pracovníkům ve výrobě nezáleží na její kvalitě a ta je občas dodávána ve špatné kvalitě. Dochází k poruše obalů, umožnění přístupu vzduchu ke krmivu a následně k jeho zaplísnění. Takovéto krmivo se zvěři vůbec nepředkládá, ta si obstará náhradu z přirozených zdrojů (bukvice).

Půda na loukách je písčité až hlinitopísčité, po pěti letech dochází k jejímu zdiskování, orba není vhodná právě z důvodu malé svrchní vrstvy kvalitní zeminy. Správa obory se snaží zvyšovat úživnost obory obnovou luk pomocí kompostu. V současnosti se využívají a střídají tři oplocená místa jako políčka o celkové rozloze přibližně 4 hektary. Oplocena jsou elektrickým ohradníkem a oseta směsí ovsa, pelušky. Pro zvěř je otevřena vždy část osetého políčka, které tak postupně spásá.

V oboře jsou od roku 1980 vysazováni i plodonosní jedinci jírovce maďalu, dnes se jedná již o plodící stromy a ideální doplněk potravy zde chované zvěře. V současnosti jsou i nadále vysazovány na každé vhodné místo. (Petr Třešňák, 2011, in verb; Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1990).

V roce 2011 v oboře proběhl výzkum možností revitalizace stávajícího travního porostu se snahou o zvýšení kapacity produkce zelené hmoty. Byla vytvořena a oplocena pokusná místa a prováděna aplikace různých přípravků půdních kondicionérů v rozdílných dávkách na jednotlivé zkusné parcelky. Vyhodnocením výzkumu byl zjištěn nárůst objemu kořenových systémů i nadzemních částí zastoupených travin a bylin. Z následného finančního porovnání nákladů na aplikaci těchto stimulatorů, kdy by došlo ke zvýšení produkce stávajícího travního porostu a k pokrytí spotřeby travin pro chovanou zvěř a částky vynaložené na nákup krmiva pro zvěř ve vegetačním období, vychází použití biologických stimulatorů (Bio Algeen, Agrosil) jako ekonomicky výhodnější varianta (Hanzal a kol., 2011).

4.4 Zvěř chovaná v oboře

Původní záměr chovu zvěře v oboře se týkal pouze zvěře daňčí, o mufloní byl chov rozšířen o dva roky později, v roce 1981. Po dobudování oborního plotu bylo v zimních měsících roku 1979 provedeno sčítání zvěře a zjištěny následující počáteční stavy: 50 ks daňčí a 35 ks mufloní zvěře, dále 5 ks jelení, 8 ks černé a 10 kusů zvěře srnčí. Normované stavy byly v roce 1991 stanoveny v počtu 150 ks obou plánovaných druhů zvěře, roku 1996 zvýšeny na 250 ks mufloní a 200 ks daňčí zvěře, v současnosti činí 200 ks každého druhu.

Prvotní plán, doplnit místní populaci mufloní i daňčí zvěře zvěří nakupovanou z kvalitních chovů se příliš nezdařil. První nákup daňčí zvěře byl uskutečněn v letech 1978 - 79, jednalo se o 41 kusů daňčí zvěře z Jabkenické obory. Roku 1982 došlo k dalšímu nákupu 10 kusů stejné zvěře z obory Bulhary, požadovaná kvalita se však stále nedostavovala, bylo tedy rozhodnuto přepažit část obory a zde izolovat kvalitní zvěř v tzv. chovné oboře. Záměr byl proveden roku 1987 a zároveň došlo k nákupu 28 kusů kvalitní daňčí zvěře maďarské krve z Jabkenic a 5 kusů z obory Bezno (dnes Podčejk) a také mufloní zvěře ze Židlochovic. Očekávané zlepšení ovšem stále nepřicházelo, proto se roku 1990 přistoupilo k utlumení současné nepřilíš kvalitní daňčí populace intenzivním odstřelem a odchytem. Základem nového chovu se stalo 17 kusů zvěře maďarského původu, dovezených z obor Podčejk (10 ks) a Sukorady (7 ks). Nová zvěř již přinesla do obory čerstvou požadovanou kvalitu. Počáteční stavy zvěře mufloní byly dále doplňovány kvalitní zvěří z lokality Bezděz z vlastní režijní honitby, jednalo se o 40 kusů v letech 1980 – 83. Dále došlo ke genetickému oživení nákupem zvěře v Židlochovicích a získáním z volné honitby Smržovka v Jizerských horách (Petr Třešňák, 2011, in verb; Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1990).

Za zmínku stojí, že při uvedeném odchytu zvěře roku 1991 bylo v rámci výzkumu v této oboře využito prostředku medikovaného premixu sloužícího k imobilizaci zvěře. Vlastní podávání premixu bylo prováděno do individuálních krmítek rozmístěných na odchytové ploše. Krmivo (oves, melasa) jím bylo posypáno odměřenou dávkou dle váhy zvěře, průměrně 61 gramy na kus. Působení na zvěř se projevovalo širokým rozkročením předních i zadních běhů, malátností, ztrátou plachosti, nevnímáním okolí. Tímto způsobem byl úspěšně nahrazen klasický

odchyt, který nepřinesl požadovaný efekt a odchyceno 45 % muflonů a 65 % daňčí zvěře (Materiál z archivu obory- Imobilizace pomocí premixu, 1991).

4.5 Hospodaření a provoz obory, péče o zvěř

Provoz obory zařizuje lesní správa Břehyně, řízením obory je pověřen jeden technickohospodářský pracovník, který má zároveň na starosti úkoly lesnického hospodaření v porostech obory a jejich přilehlých částí. Spolu s ním zajišťuje krmení zvěře, opravy zařízení obory a plotů jedna osoba kategorie dělník. Z mechanizace je zde využíván traktor, který zároveň v případě činnosti na jiných úsecích správy přináší zisk, s potřebnými nástavci a přívěsy (samonakládací přívěs, půdní fréza, rozmetadlo, apod.) a pro usnadnění pohybu po členitém terénu obory také čtyřkolka.

Vzhledem k nízké úživnosti obory je nutné zvěř celoročně přikrmovat. V zimním období je přikrmování prováděno senem dle potřeby, třikrát týdně kukuřičnou siláží a dvakrát v týdnu je podáván oves, při teplotách nad bodem mrazu je ještě doplňována krmná řepa. V únoru probíhá pravidelně v termínu určeném státním orgánem myslivosti sčítání zvěře, tyto stavy zvěře jsou znázorněny v příloze č. 8 a č. 9., a také odčervení zvěře pomocí přípravku Cermix. Koncem měsíce je dokončen průběžný odlov holé zvěře. Měsíc březen závisí na počasí, v případě příznivého dochází k ošetřování a vláčení pastevních ploch, opravám zařízení obory, doplnění slanisek. Pokud stále leží sníh, pokračuje zimní režim, v případě jeho vyšší pokrývky dochází k prohrnování linek po oboře, aby se v něm zvěř nevyčerpávala. Krmné linky vytvořené zemědělským rozmetadlem slouží k úspěšnému lovu černé zvěře. Koncem března je ukončena lovecká sezona. Následující měsíc dochází ke každoročnímu úklidu krmných zařízení, zdiskování pastevních ploch a jejich přihnojení ledkem amonným a osetí a přihnojení políček pro zvěř. Jako pěstované plodiny se sejí topinambury, řepka, travní směs s podsevem ovsa a hrachu, také peluška a lupina, políčka jsou oplocena elektrickými ohradníky. Pro přikrmování zvěře slouží v tomto období mimo kukuřičné siláže a ovsa také zrna kukuřice a hrách, opět aplikované pomocí rozmetadla. Přikrmování pokračuje i v průběhu letních měsíců, v červnu jsou již ke spasení otvírána políčka, rozdělená na více částí pro jejich postupné využití. Zvěř se zde paství i přes blízkost a značný pohyb cykloturistů. V srpnu dochází k opakovanému zdiskování a osetí již spasených

políček řepkou, případně ječmenem, zvěři je předkládána i mrkev. Také začíná průběrný odstřel holé daňčí zvěře. Od měsíce září si zvěř počíná tvořit tukové zásoby na zimu. Pokud je k dispozici, využívá počínající úrodu plodonosných dřevin, v případě semenného roku upřednostňuje opad kaštanů, bukvic a žaludů a zcela pomíjí předkládané jádro a siláž. V tomto měsíci také probíhá samovýroba siláže, do jam je navážena kukuřičná řezanka, utěsněna a překryta bukovým listím, svrchu ještě oseta žitovce. Další měsíce jsou ve znamení daňčí říje a pokračující lovecké sezony, intenzita krmení je závislá na opadu žaludů a bukvic, za jejich dostatku je přikrmování zbytečné a dočasně utlumeno. V opačném případě pokračuje krmení kukuřičnou siláží, jádrem a krmnou řepou. Ke konci roku, po říji, intenzita krmení stoupá, aby se zvěř opět dostala do patřičné kondice. Dále pokračuje průběrný odstřel holé zvěře (Oborní kniha).

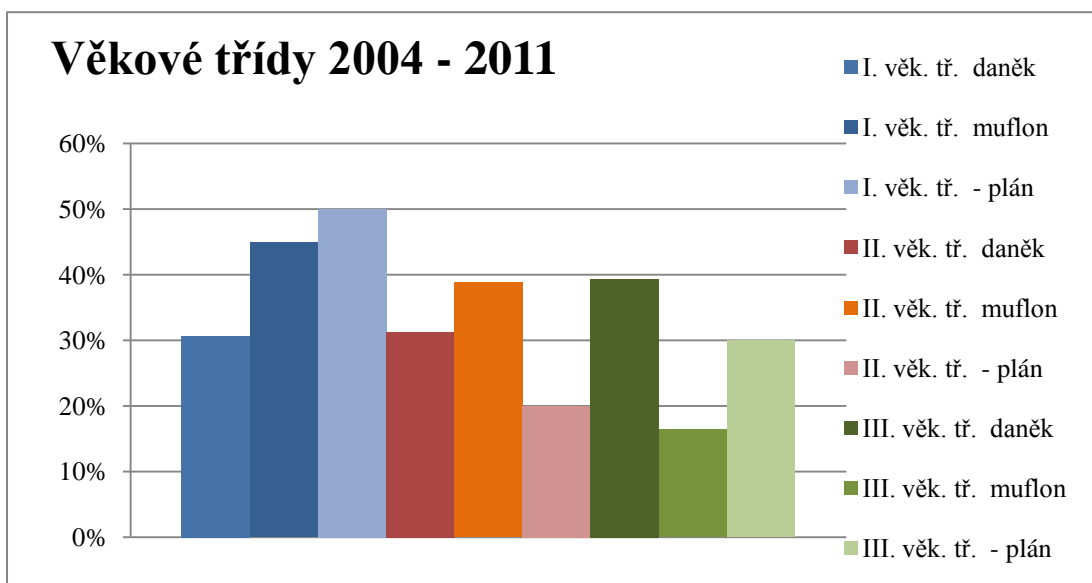
Zvěř chovaná v oboře Velký Dub je zdravá a v dobré kondici, výsledky koprologických vyšetření, prováděných každoročně, toto potvrzují. Pravidelně jsou jí v měsíci únoru předkládány léčiva Cermix a Rafendazol sloužící k odčervení a před a po podání těchto látek je prováděn rozbor trusu. Přípravek Cermix je pro lepší brání zvěři míchán s mačkaným ovsem a Roboranem. Živá zvěř určená k prodeji, jedná se o export do Bulharska, je vyšetřována na brucelózu, tuberkulózu, paratuberkulózu. Epidemie zde nebyla zaznamenána žádná, jednou byl zjištěn výskyt motolice u muflonů. U občasných případů úhynu se většinou jedná o daňčí kusy poraněné a vyčerpané z říje, staré kusy, které se nepodařilo včas odlovit, zvěř zachycenou a uvízlou v některé z roklí, případně jde o problematiku krmiva nejasného původu či trávicí potíže z jara při přechodu na jinou stravu. Všechny případy úhynu jsou veterinárně vyšetřeny podnikovým veterinářem VLS, s.p., zrovna tak se pravidelně každoročně provádí i laboratorní rozbor krmiva. Smutnou skutečností je, že úhyn většinou postihuje chovně i trofejově, tedy i ekonomicky, nejkvalitnější jedince (Petr Třešňák, 2011, in verb; Oborní kniha).

Lov v oboře lze provádět celoročně, z počátku roku probíhá pouze minimální odstřel nekvalitních, nemocných či poraněných jedinců chované zvěře a také lov divokých prasat. Od září se zvyšuje počet ulovené zvěře a vrchol lovecké sezony je v měsících listopadu a prosinci. Koeficient očekávané produkce je u mufloní zvěře stanoven na 0,9 a u daňčí na 0,8, poměr pohlaví je pro oba druhy zvěře stejný 1,2 : 1,

stejně jako plán lovu pro jednotlivé věkové třídy. Ten v I. věkové třídě činí 50 %, ve II. 20 % a ve III. třídě 30 % stavů zvěře.

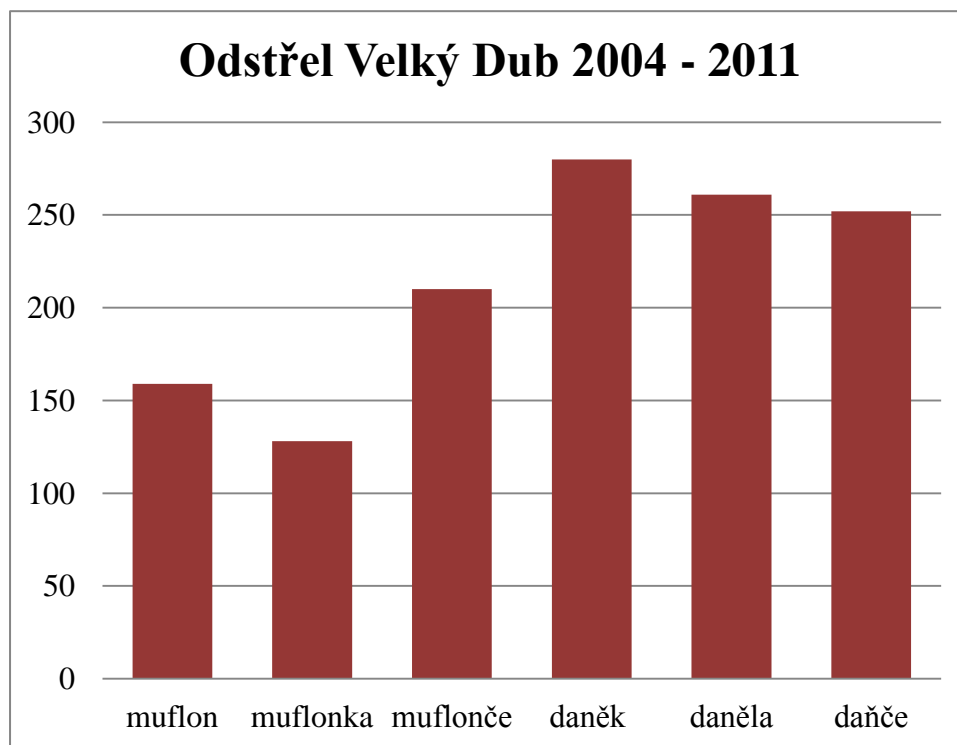
Následující graf prezentuje strukturu lovu v jednotlivých věkových třídách. Výsledek poukazuje, že se dlouhodobě nedaří vykonávat plán lovu v I. věkové třídě u daňčí zvěře, ten je poté přesunut do vyšších věkových tříd, kdy v té druhé je po většinu sledovaného období nad plánovaným stavem. Pouze v samém závěru období klesá a roste naopak lov ve třetí třídě, který je jinak poměrně stabilní (příloha č.17). Mufloní zvěř je v souladu s plánem nejvíce lovena v I. věkové třídě, ve druhé potom lov vysoce přesahuje plán a tedy v poslední třídě je potom zhruba poloviční oproti plánu (příloha č. 17).

Obrázek č. 6: Struktura lovu chované zvěře v jednotlivých věkových třídách v oboře Velký Dub 2004 – 2011 (Oborní kniha)

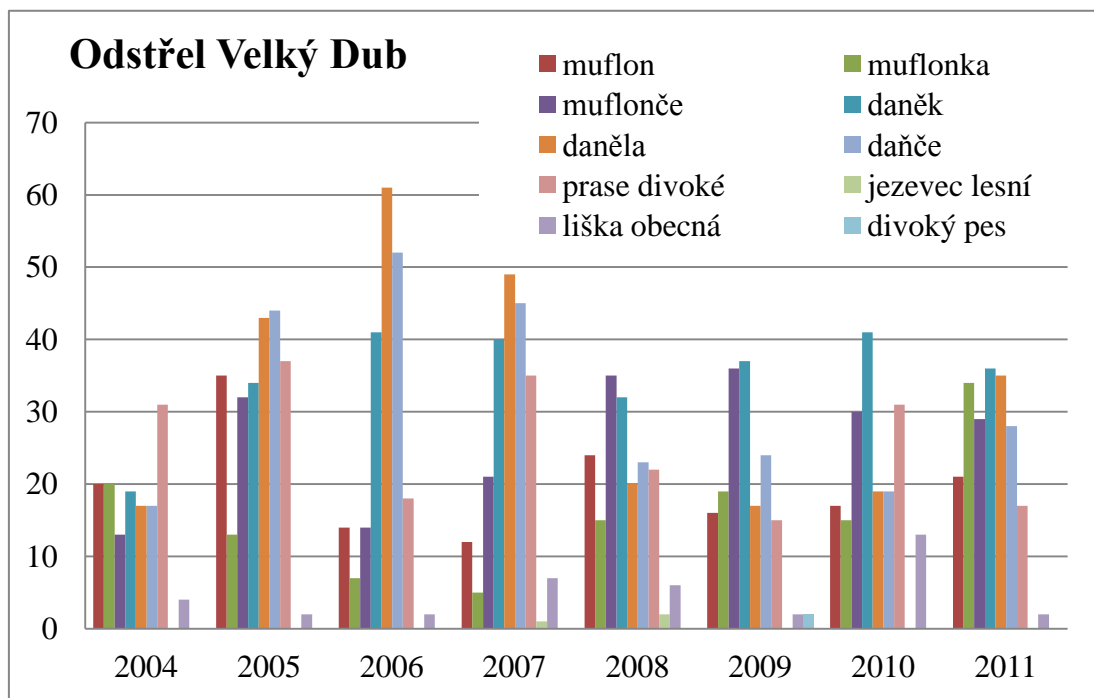
Další obrázek znázorňuje zaměření lovu z hlediska struktury pohlaví jednotlivé zvěře. U obou druhů se drží přibližně v souladu s určeným poměrem pohlaví, tedy ve prospěch samčí zvěře. Toto odpovídá účelu zdejšího chovu, tedy produkci kvalitních trofejí zde chované zvěře (příloha č.10). U mufloní zvěře zde není započítán odchyt a následný prodej živé zvěře za uvedené období.

Obrázek č. 7: Statistika lovu chované zvěře v oboře Velký Dub za období 2004 – 2011 (Oborní kniha)

Poslední grafy ukazují celkový počet veškeré ulovené zvěře v oboře. Zejména stav prasete divoké se stále drží na počtech, kdy jsou patrné nepříznivé vlivy jeho přítomnosti na území obory. V příloze č. 13 je znázorněn lov jednotlivých chovaných druhů zvěře za sledované období. Výsledek ukazuje téměř souběžné křivky počtu sčítané a odlovené zvěře u obou chovaných druhů spárkaté zvěře za vybrané roky. Odstřel je tedy ve většině případů plněn v souladu se skutečnými stavy zvěře v oboře. Na obrázku je znázorněn veškerý evidovaný lov v oboře, včetně odstřelu toulavých psů, kteří způsobili v oboře škody stržením několika kusů chované a hodnotné zvěře.

Obrázek č. 8: Statistiky odstřelu zvěře v oboře Velký Dub 2004 - 2011 (Oborní kniha)

Z hlediska trofejí vyprodukovaných v oboře Velký Dub lze zdejší chov hodnotit jako úspěšný, kdy zejména v období posledních let dochází k nárůstu ulovené zvěře s medailovou hodnotou trofejí (příloha č. 14). Jejich průměrná hodnota pěti nejkvalitnějších ulovených kusů se za poslední období každoročně pohybuje v hodnotách okolo 210 bodů u muflonů a 180 bodů u daňčí zvěře (obrázek č. 9). Tyto hodnoty jsou i finančně únosné pro širší klientelu než při produkci nadprůměrných trofejí, které se poté stávají těžko prodejnými. Celkový počet medailových jedinců činí v oboře přibližně 28 % ze všech ulovených kusů a chov obou druhů zvěře je z hlediska kvality trofejí na srovnatelné úrovni, když za období 2005 – 2011 je evidováno 23 kusů muflonů a 26 daňčí zvěře se zlatou hodnotou medaile (příloha č. 15). Tento stav bezpochyby přispívá k úspěšnému ekonomickému hospodaření obory.

4.6 Lovecká a myslivecká zařízení

Na šesti místech obory jsou v současnosti vybudovány hlavní krmná místa, velké centrální krmelce s dostatečnou skladovací kapacitou objemného krmiva, na nichž aktuálně dochází k přechodu na technologii podávání velkých válcových balíků sena o váze přibližně 250 kg, což sebou přináší negativum v jejich balení do umělých hmot a vnášení těchto látek do lesního prostředí. Krmelce obsahují i vyplechovaný zásobník na volně ložená jadrná krmiva, která jsou předkládána do vyvýšených korýtek. Siláž se předkládá na krmné stoly, řepa volně na zem. Jadrná krmiva, kukuřice a hrách, jsou podávána na zem pomocí rozmetadel. Minerální lizy jsou rozptýleny po celé oboře z důvodu rozpohybování zvěře a jejímu rozptýlení po celé oboře. Po ploše obory jsou rozmístěny další menší krmelce a přístup ke krmivu je zabezpečen pro veškerou chovanou zvěř.

Způsob lovu v této oboře je výhradně individuální. Síť loveckých zařízení je vybudována v místech vyhledávaných zvěří v době pastvy nebo poblíž ochozů. V oboře se nachází na 18 krytých kazatelen poskytujících dostatečnou příležitost k úspěšnému lovu. Dále tři odchytová zařízení, z nichž největší má plochu 1,5 ha. V jejím rohu je rukáv sloužící pro rozřídění zvěře. Pro daňčí zvěř je průběh odchytů stresující, muflon, patřící do rodu ovcí, třídění snáší v klidu.

V oboře Velký Dub lze využít ubytování v zrekonstruované myslivně na Senné Bráně stojící přímo v oboře. Nemovitost se zachovala jako jediná z osady založené okolo roku 1720 a sestávající dále z hájovny a domku pro kočího. Tyto budovy sloužily k ochraně valdštejského majetku v nejzápadnější části jeho panství. Jedná se o objekt historicky významný, téměř nedotčený stavebními úpravami a jako takový předvádí ukázkou úrovně bydlení lesního personálu v 19. století. Citlivá rekonstrukce myslivny byla dokončena v letech 2007 a 2008, kdy proběhlo mimo jiné i vyvrtání 50 metrů hlubokého studničního vrtu a připojení k elektrické rozvodné síti (Oborní kniha, 2009).

4.7 Škody v oboře

Vzhledem k celoročnímu příkrmování jsou škody způsobované chovanou zvěří na porostech i přes vysokou koncentraci zvěře nízké. Zřídka se objeví letní

loupání, které ustane po předložení sena. Důležitou podmínkou omezení vzniku škod na lesních kulturách je mimo optimální krmné dávky i zajištění klidu na krmelišti. Daňci při vytloukání poškozují zařízení obory, oplotky a oplocenky. Zřejmě nejvýznamnější jsou škody způsobovaná černou zvěří, ať již na travních porostech, oplocení či v oplocenkách na mladých porostech.

Z přírodních faktorů způsobila v oboře ztráty na porostech i zařízení obory v nedávné době (březen 2008) vichřice Emma. Zapříčinila shození tří nových kazatelen, rozbití střechy krmelce, poškození oborního plotu popadáním stromů i ztráty na porostech. Dalším škodlivým činitelem, který se v oboře v posledních letech nepříznivě projevil, byla voda a následná eroze působící závažné poškození cest.

Samozřejmostí je nepříznivé působení lidské činnosti, zde reprezentované houbaři, kteří nerespektují zákaz vstupu. Poškozují oborní plot, uvnitř obory plaší zvěř a ničí oplocenky. Také odchází k případům proniknutí toulavých psů do obory a jejich následnému stržení zvěře. V prosinci 2010 takto dva psi zlikvidovali 13 kusů mufloní zvěře, škoda byla vyčíslena na více než 600 tis. Kč (Petr Třešňák, 2011, in verb; Oborní kniha).

4.8 Lesnické hospodaření

Lesy v oborách jsou zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení. Obora Velký Dub patří v LHC Břehyně pod lesnický úsek č. 8 - Obora s celkovou výměrou plochy 689,13 ha. Způsob obnovy v jehličnatých porostech probíhá holosečně, u listnáčů potom výběrovým způsobem. Vzhledem k tomu, že jde o hospodaření v oboře a účelový les, je tedy nutno zvolit, zda bude preferována ekonomická stránka lesního hospodaření či snaha o zachování přirozeného prostředí pro zvěř a její chov. Vzhledem k úživnosti této obory nelze těžit větší plochy naráz, při následné výsadbě a oplocení nového porostu na dobu řádově 25 let, by došlo k výraznému zmenšení prostoru pro zvěř, včetně potravní nabídky vymezeného území. Těžba a následná výsadba tedy nyní probíhá na menších plochách, aby nedošlo k necitlivému omezení plochy sloužící zvěři jako nezbytný životní prostor.

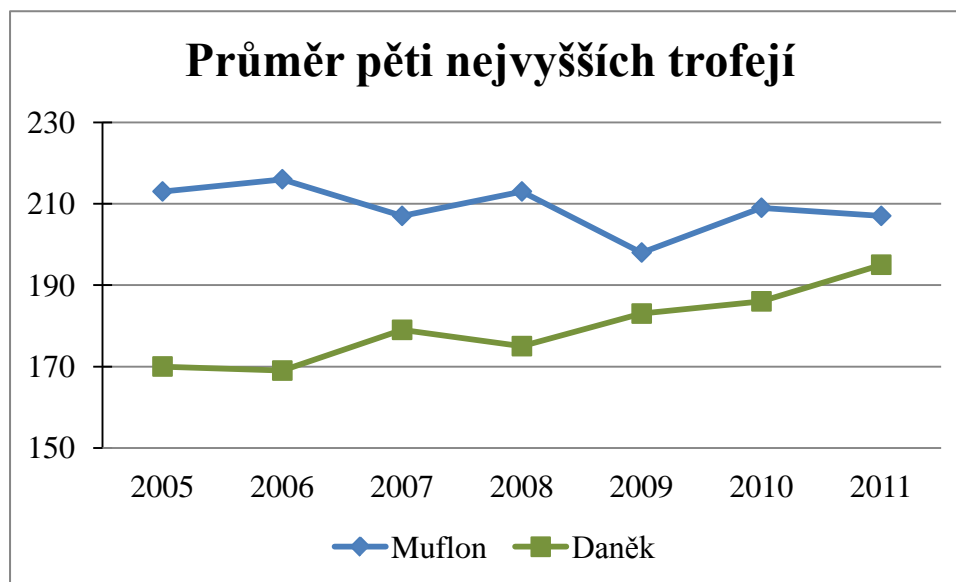
Na tomto lesnickém úseku je hospodaření omezeno vyhlášenou Ptačí oblastí Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady, spadající do soustavy Natura 2000. Konkrétní omezení se týká zákazu provádění celoplošné přípravy půdy v období od 1. dubna do 31. července (LHP pro LHC Břehyně, 2007- 2016).

4.9 Ekonomika obory

Náklady na zřízení obory, zejména její stavbu, neustálou údržbu, provoz a příp. pronájem jsou velmi vysoké, takže oborní chov je prováděn zejména v zájmu ekonomiky. Poplatkové lovy jsou hlavním příjmem obory, poplatky za odstřel rychle stoupají s bodovou hodnotou trofejí a obora, která pravidelně neprodukuje „medailové trofeje“, nemůže ekonomicky obstát (Klusák, 2006).

Obora Velký Dub je v současné době vedena jako samostatná hospodářská jednotka v rámci mimošské divize VLS, s vlastními náklady (nejnákladnější jsou nákup krmiv, údržba budov, plotu, mzdy, provoz mechanizace, léčiva a veterinární služby), výnosy (především poplatkové lovy a prodej zvěřiny, prodej nalezených shozů, dále např. ze zemědělské činnosti, ubytování) a konečným výsledkem hospodaření. Jako příklad úspěšného hospodaření a chovu zvěře lze uvést částku výnosu z poplatkového zhodnocení trofejí za rok 2009, která činí 1.090.000,- a za rok 2011 1.258.000,- Kč.

Obrázek č. 9: Hodnota průměru nejvyšších bodových trofejí ulovených v oboře Velký Dub v letech 2005 – 2011 (z Oborní knihy)

Ceník poplatkových lovů zvěře pro VLS ČR, s.p. pro mysliveckou sezónu 2011 / 2012 je uveden v příloze č. 18, příjmy a výdaje obory za vybrané roky

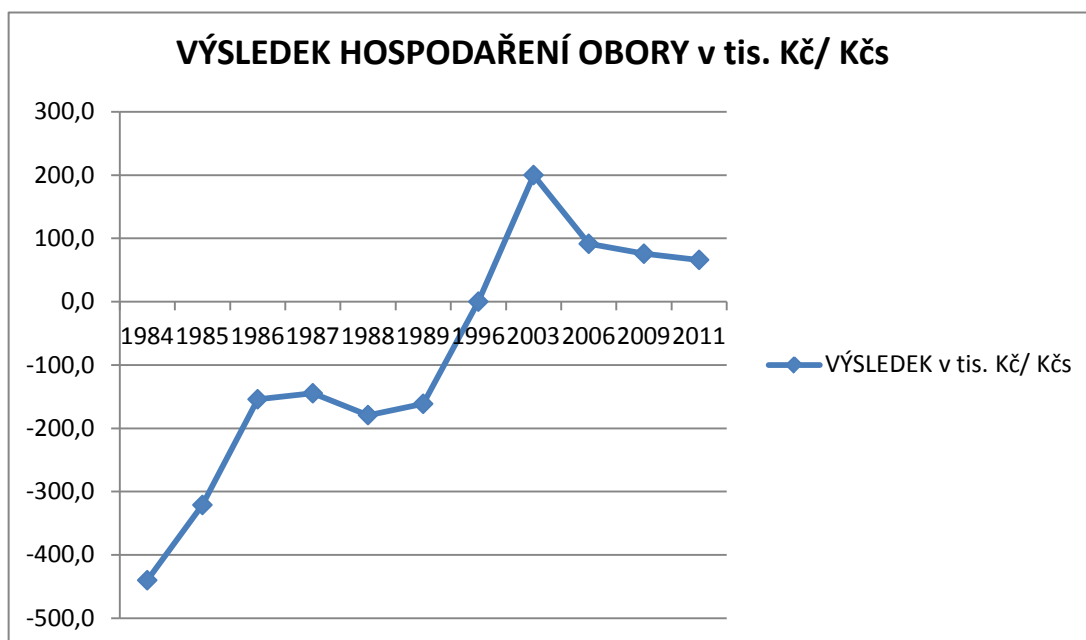
v příloze č. 6. Tento ceník je platný i pro prodej živé zvěře. Odchyt probíhá v lednovém a únorovém termínu a v posledních letech se jedná o odchyt mufloní zvěře určené k prodeji do Bulharska k oživení tamních chovů. Prodáváni jsou berani, muflonky i muflončata, záleží na úspěšnosti odchytu. Po odchycení je zvěř převezena do obory Židlov, kde probíhá její očkování, odčervení, označení a odběr vzorků barvy k veterinárnímu vyšetření. Také zde probíhá karanténa (Petr Třešňák, 2011, in verb; Oborní kniha).

Tabulka č. 4: Počet prodané odchycené mufloní zvěře (Oborní kniha)

ROK	POČTY / KS
2004	26
2005	25
2006	41
2007	19
2008	13
2009	8

Na obrázku č. 9 je názorně vidět vývoj způsobu hospodaření v oboře. Graf dokládá ekonomickou nutnost posunu od dotovaného hospodářství v dobách socialismu k nezbytnému vytváření zisku či udržení alespoň vyrovnaného rozpočtu v porevoluční době. V této oboře se poslední roky daří končit každý hospodářský rok v zisku a být tedy ekonomicky zabezpečena ze své vlastní činnosti, což je základní předpoklad úspěšného fungování každé podnikatelské činnosti. V současnosti je pro chod obor velmi významná ekonomika a schopnost obstát v souboji s konkurencí při poskytování služeb souvisejících s loveckou vášní. Důležité je, kromě nabídky trofejí a kvalitní zvěřiny, poskytnout i další přidružené služby, podstatné pro kompletní spokojenost zákazníka. Jen spokojený lovec se vrátí zpět a dále i doporučí kvalitní služby dalším potencionálním hostům, čímž dochází k naplnění příjmové strany celkového hospodaření a úspěšného pokračování fungování obory.

Obrázek č. 9: Zobrazení výsledků hospodaření obory ve vybraných letech (Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1996; Klíma, 2004; Účetnictví VLS, s.p.,Mimoň)

5. Doporučení mysliveckého hospodaření

Ze shromážděných informací o oboře vyplývá, že zdejší hospodaření je na velmi kvalitní úrovni. Průzkum obory Velký Dub neodhalil žádné závažné chyby v péči a hospodaření s daňčí a mufloní zvěří chovanou v této oboře. Soužití obou druhů zvěře je bezproblémový, zvěř se nachází v dobrém zdravotním stavu a kondici, lov je plněn dle potřeb a stavů zvěře i přes větší náročnost na organizaci v lovecké sezoně, kdy dochází k lovu i několika kusů zvěře v jednom dni. Jeho hlavními cíli jsou odstraňování nežádoucích jedinců z chovu a získávání trofejově kvalitní zvěře. Z výsledků je zřejmé, že získávané trofeje mají v porovnání rostoucí bodovou hodnotu. Z hospodaření se zvěří lze doporučit pečlivější dodržování plánu lovu v jednotlivých věkových třídách. Dále také úpravu stavů daňčí zvěře, které se nachází nad určeným normovaným stavem. Mimo jiné se tímto krokem sníží nároky na úživnost prostředí a klesnou náklady na příkrmování zvěře. Občasný úhyn, postihující většinou nejcennější kusy a působící tak finanční ztráty z neuskutečněného odstřelu, bohužel řešení nenabízí.

V dnešní době podstatnou stránku finančního hospodaření se daří plnit a celkové výsledky této strany hospodaření za poslední roky vychází pravidelně v kladných hodnotách, kdy je pro mateřskou firmu tvořen zisk. Ten pramení především z poplatkových lovů trofejově kvalitní zvěře, které se daří na trhu udávat i v době ekonomické recese. Zájem o lov zde trvá, což svědčí o spokojenosti lovecké klientely, a také kvalitní a odborné celkové práci zdejšího mysliveckého personálu.

Lesní hospodářství je podřízeno intenzivnímu chovu zvěře, kdy by v hospodářském lese již došlo ke smýcení a následné obnově většiny bukových porostů. Zde to není možné, jelikož by došlo k velkému snížení úživnosti obory a po oplocení nové výsadby i k zmenšení životního prostoru zvěře. Nespornou výhodou této obory je, že jejím vlastníkem i uživatelem je stejná právnická osoba, při hospodaření se tedy nedostává do rozporu mezi zájmem lesního hospodaření a intenzivním chovem zvěře a je jen na jeho uvážení, který z těchto principů bude dlouhodobě upřednostňovat.

Největším problémem oborů je její nízká úživnost, což je řešeno finančně náročným nákupem krmiva a také absencí přirozeného zdroje vody. Jediný původní menší potok během let vyschnul a veškeré zdroje vody pochází pouze z dešťového spadu a jeho následného zachycení v systému umělých jezírek v roklích. Naprostou většinu roku je tento postup jako získání zdroje vody dostačující, ale již došlo i k situaci, kdy se jeden rok voda musela v letním období navézt pomocí hasičských cisteren. Také v zimním období za silných mrazů dochází postupně k zamrznutí těchto nebeských rybníčků a zvěř je odkázána, stejně jako ve volné přírodě, na doplňování tekutin z napadaného sněhu. V této problematice lze doporučit na vhodných místech budování dalších umělých zdrojů, rybníčků zachycujících spad dešťové vody. V současné době je v plánu oborních investic vybudování dalšího jednoho umělého jezírka a tím posílení vodních zdrojů v oborů. Pokud jde o zvýšení úživnosti, je navyšována výsadbou plodonosných dřevin (*Aesculus hippocastaneum*, *Fagus sylvatica*, *Quercus robur*), které jsou vhodné i pro pěstování ve formě pastevního lesa s nízkým zápojemem a zakmeněním a následně pod touto výsadbou rostoucím hojným bylinným podrostem. Výhodnější je vysazování odrostků těchto dřevin, ovšem zároveň je i finančně náročnější, jak z důvodů vyšší ceny, tak i nákladnější následné ochrany. Vhodné by byla provést také výsadbu planých ovocných dřevin (*Malus silvestris*, *Pyrus pyraeaster*). Všechna tato opatření přinášejí efekt až z dlouhodobého hlediska, stejně jako vhodná varianta zvyšování při nové výsadbě po těžbě podíl listnatých dřevin na úkor jehličnatých, ze současného poměru přibližně 1/3 listnatých dřevin až k poměru jedna ku jedné, v ideálním případě 3 : 1 ve prospěch listnáčů. Dále lze doporučit navýšení nedostatečné kapacity pastevní plochy a políček na úkor plochy lesních porostů. Zvěř by měla možnost spásat ve vegetačním období tyto plochy, brala by potravu z přirozených zdrojů, čímž by byl vyloučen negativní zásah člověka při její výrobě či podávání a zároveň by došlo k nezanedbatelné finanční úspoře při nákupu krmiv. Další z možností zlepšení úživnosti je varianta založení okusových ploch pro zvěř (*Salix viminalis*, *Salix triandra*, *Salix smithiana*, *Populus tremula*), zároveň se jejich přijímáním snižuje tlak na škody zvěří. V místech, kde je obtížné zajištění kultur lze použít metodu krátkodobého zaplacení menších ploch, ve kterých dojde k zmlazení výmladkových dřevin, náletu pionýrských dřevin a celkovému zabušení. Po 2 až 3 letech jsou uvolněny zvěři jako pastevně okusové plochy. Na vhodných místech, i v některých

roklích, dále vysazovat ostrůvky plodonosných dřevin, jako jedné z možností zvyšování potravní nabídky chované zvěře. Stále je také zvažována alternativní možnost revitalizace luk pomocí biostimulátorů růstu a tím zvýšení produkce zelené pastvy ve vegetačním období. Zvýšení výměry obory nepřichází v úvahu.

Škody zvěří lze minimalizovat důsledným odstřelem zvěře černé, působící největší poškození. Lidský faktor, v této oboře negativně prezentovaný hlavně sběrači hub, kteří nedbají na zákaz vstupu, poškozují ploty, oplocenky, plaší zvěř a nutí ji k neustálému pohybu a svou přítomností znemožňují lov v podvečerních hodinách za snížené viditelnosti, bohužel, řešení nenabízí.

6. Závěr

Chov zvěře v oborách má nezanedbatelný význam, jeho předností je větší kvalita trofejí než ve volných honitbách, také rychlejší a snadnější lov zvěře. V České republice mají tyto chovy dlouhou a úspěšnou tradici. Lze v nich přizpůsobit a vytvořit kvalitní podmínky chovaným druhům zvěře. Daňčí zvěř nachází v oboře Velký Dub podmíněně vhodné přírodní podmínky dle Klusáka (2006), tedy vyhovující nadmořskou výšku a délku vegetační doby, pouze listnaté lesy nedosahují stanovené 40 % hranice, ale jejich rozloha v oboře činí zhruba 33 % zastoupení. Z lidského faktoru je splněna podmínka kvalitního genetického základu zvěře, vhodné výživy, dobrého zdravotního stavu i průběžné selekce kmenového stavu. Mufloní zvěř zde nachází také optimální podmínky, tvrdé a pevné podloží, klidná místa a absenci nevyhovující vlhké půdy či vysoké sněhové pokrývky v zimním období.

Chovu zvěře v oboře velký Dub je věnována maximální starostlivost, o kvalitní péči o zvěř a genetické základně zdejší zvěře vypovídají pravidelně získávané medailové trofeje, kdy zde za více než 40 let uběhlých od vzniku této obory došlo k jednoznačnému zlepšení kvality chované zvěře. Produkce trofejí a kvalitní zvěřiny je důležitá pro zdárný ekonomický chod obory v konkurenci velkého množství dalších oborních chovů v naší republice, vzniklých často v době nedávne na plochách zcela nedostačujících výměr a v nevyhovujících lokalitách. Také získávání a udržení zahraniční i tuzemské klientely zájemců o lov v této oboře, jímž obora skýtá odpovídající zázemí a servis, a bez nichž by veškerá činnost oborního personálu neměla smysl, neustává a hovoří o získávání hodnotných mysliveckých zážitků a spokojenosti při zdejším pobytu.

Oba druhy zvěře jsou význačným přínosem myslivosti v České republice. Jak dlouhodobější chov zvěře daňčí, tak zejména chov mufloní zvěře má v naší zemi vysokou kvalitu a patří k absolutní špici v Evropě. Důvodem je zejména kvalitní genetický potenciál a chovatelská péče věnována jejich chovu. V oborách dochází k intenzivnímu chovu zvěře a lze tedy výrazně ovlivnit podmínky chovu, jak přírodní, dále potravní a zdravotní péči, tak i výběr a chov kvalitní zvěře. Proto dochází v těchto chovech v naprosté většině případů k produkci kvalitnějších trofejí

než těch z volných honiteb. V této oblasti má obora Velký Dub v odborních chovech v České republice své pevné místo a při zachování úrovně péče o zvěř i pokračující perspektivu do budoucnosti.

7. Použitá literatura:

Andreska J., Andresková E., 1993: Tisíc let myslivosti. Tina Vimperk, 444 s., ISBN 80-85618-12-5.

Archiv VLS s.p., divize Mimoň - Základní údajů o oboře Velký Dub (1990).

Archiv VLS s.p., divize Mimoň - Zásady hospodaření v oboře Velký Dub(1996).

Červený J., Kamler J., Kholová H., Koubek P., Martínková N., 2010: Myslivost. OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, 591 s., ISBN 978-80-7360-895-8.

Faltus O., Zbořil J., Forejtek P., Špunar J., Scholz J., Zelenka J., Lamka J., 2011: Mufloní zvěř 2011- sborník přednášek. VVS Verměřovice, 97 s. ISBN 978-80-254-9762-3.

Hanzal V., 1994: O zvěři a myslivosti. DONA, 126 s., ISBN 80-85463-46-6.

Hanzal V., 2006: Velká myslivecká encyklopedie, CD ROM.

Hanzal V., Kollár F., Kopřiva S., Kostečka J., Kovařík J., Krejčí L., Novák R., Pastorek J., Poláková D., Šimek F., Štěpánek Z., Žižka M., 2008: Penzum- základy znalostí z MYSLIVOSTI. Druckvo spol s r.o., 820 s, ISBN 978-80-904056-0-8.

Hanzal V., Straková M., Vostoupal B., Gjurov V., 2011: Ověření možnosti revitalizace trvalého travního porostu v oboře Velký Dub.

Hromas J., Bláhovec B., Feureisel J., Konfršt A., Kovařík J., Kučera V., Lankaš K., Mlejnek J., Novák R., 2008: Myslivost. Matice lesnická Písek, 559 s., ISBN 978-80-86271-00-2.

Hromas J., 2004: Současný stav odborných chovů zvěře v ČR. Celostátní konference-problematika zakládání obor. Online: <http://old.myslivost.cz/media/clanky>, staženo 10.10.2012.

Husák F., Wolf R., Lochman J., Hromas J., Klusák K., Kotrlý A., 1986: Daněk/ Sika/ Jelenec. Státní zemědělské nakladatelství, 320 s.

Chapman D., Chapman N., 1975: Fallow deer: Their history, distribution and biology. Terence Dalton Limited, Lavenham, Great Britain.

Jedlička M., 2012: Farmové chovy mají slibnou perspektivu. Náš chov, č. 2: s.10-13.

Klíma J., 2004: Velký Dub-obora desítek roklí. Svět myslivosti, č. 12: s. 31-33.

Klusák K., 2006: O daňčí zvěři. Svět myslivosti, č. 10: s. 30-35.

Křepelka J., 2000: Veterináři vydali pravidla pro farmové chovy. Náš chov, č. 5.
Online: <http://www.agroweb.cz/Veterinari-vydali-pravidla-pro-farmove-chovy>,
staženo : 15.2.2012.

Lesní hospodářský plán pro LHC Břehyně 1.1.2007-31.12.2016. Taxles s.r.o.

Lochmann J., Hromas J., Kotrlý A., 1979: Dutorohá zvěř. Státní zemědělské nakladatelství Praha, 378 s.

Mc Elligot A.G., Altwegg R., Hayden T.J., 2002: Age-specific survival and reproductive probabilities: evidence for senescence in male fallow deer (Dama dama), Proceedings of the royal society, vol. 269 no. 1496, June, 1129-1137 s.
Online: <http://rspb.royalsocietypublishing.org/content/269/1496/1129.short>, staženo: 27.12.2011.

Ministerstvo zemědělství – lesy – statistika – myslivost, web:eagri.cz,
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/statistika/lesy/myslivost/>,
staženo: 13.12.2011.

Mottl S., 1960: Mufloní zvěř. Státní zemědělské nakladatelství Praha, 180 s.

Rakušan C., Fišer Z., Hromas J., Kokeš O., Kotrlý O., Kučera J., Lochman J., Vach M., Wolf R., 1992: Myslivecký slovník naučný. Zemědělské nakladatelství Brázda, 272 s., ISBN 80-209-0212-0.

Tomiczek H., Turcke F., 2007: Mufloní zvěř- biologie, chov, lov. Nakladatelství Víkend, 128 s., ISBN 80-86891-70-4.

Váca D., 2008: Oborní chovy v Libereckém kraji. Svět myslivosti č. 4: s. 25-28.

Wolf R., Chroust M., Kokeš O., Lochman J., 1976: Naše obory. Státní zemědělské nakladatelství Praha, 253 s.

Wolf R., Klusák K., Hromas J., Řehák L., 2000: Rukověť chovu a lovu dančí zvěře. Matice lesnická Písek, 199 s., ISBN 80-86271-05-6.

Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů a Vyhláška č. 245/2002 Sb. o době lovu jednotlivých druhů zvěře.

8. Seznam příloh:

Příloha č. 1: Obory -jarní kmenové stavy, normované stavy, odstřel Daněk evropský a Muflon (vytvořeno z dat statistiky Mze).

Příloha č. 2: JKS daňčí a mufloní zvěře (vytvořeno z dat statistiky Mze).

Příloha č. 3: Vývoj výměr oborních ploch 1966-2009 (vytvořeno z dat statistiky Mze).

Příloha č. 4: Obory- normované stavy a odstřel 2000-2010 (vytvořeno z dat statistiky Mze).

Příloha č. 5: Obory- normované stavy a odstřel 2000-2010 (vytvořeno z dat statistiky Mze).

Příloha č. 6: Výsledky hospodaření obory ve vybraných letech (Zobrazení výsledků hospodaření obory ve vybraných letech (Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1990; Klíma, 2004; Účetnictví VLS, s.p.,divize Mimoň).

Příloha č. 7: Statistiky lovu v oboře Velký Dub 2004 - 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 8: Jarní kmenové stavy zvěře v oboře Velký Dub 2001 - 2012 (z Oborní knihy).

Příloha č. 9: Stavy daňčí zvěře k 31.3.; Stavy mufloní zvěře k 31.3.v oboře Velký Dub (z Oborní knihy)

Příloha č. 10 : Poměr pohlaví daňčí zvěře z JKS 2001- 2012; Poměr pohlaví mufloní zvěře z JKS 2001- 2012 (z Oborní knihy)

Příloha č. 11: Stavy, lov a medailové trofeje obory Velký Dub 2001-2011 (z Oborní knihy).

Příloha č. 12: Statistika lovu a počtu medailových trofejí chované zvěře v oboře Velký Dub 2002 – 2012 (z Oborní knihy)

Příloha č. 13: Stavy, odstřel daňčí zvěře 2001 - 2011 (z Oborní knihy); Stavy, odstřel mufloní zvěře 2001 - 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 14: Daňčí zvěř, lov a počet trofejí v oboře Velký Dub 2002- 2011 (z Oborní knihy); Mufloní zvěř, lov a počet trofejí v oboře Velký Dub 2002- 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 15: Počet medailových trofejí z celkového lovu v % , obora Velký Dub;
Počet zlatých trofejí zvěře ulovené v oboře Velký Dub 2005- 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 16: Struktura lovu chované samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 – 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 17: Struktura lovu daňčí samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 – 2011 (z Oborní knihy); Struktura lovu mufloní samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 – 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 18: Ceník poplatkových lovů zvěře VLS ČR,s.p. pro sezonu 2011/2012

(http://test.vls.cz/DocumentStore/cenik_lovu_zvere_mimon_2010-1.pdf)

Příloha č. 19: Fotodokumentace - obora Velký Dub (Soulek, 2011 – 12)

Příloha č. 20: Mapa obory se zákresem mysliveckých zařízení

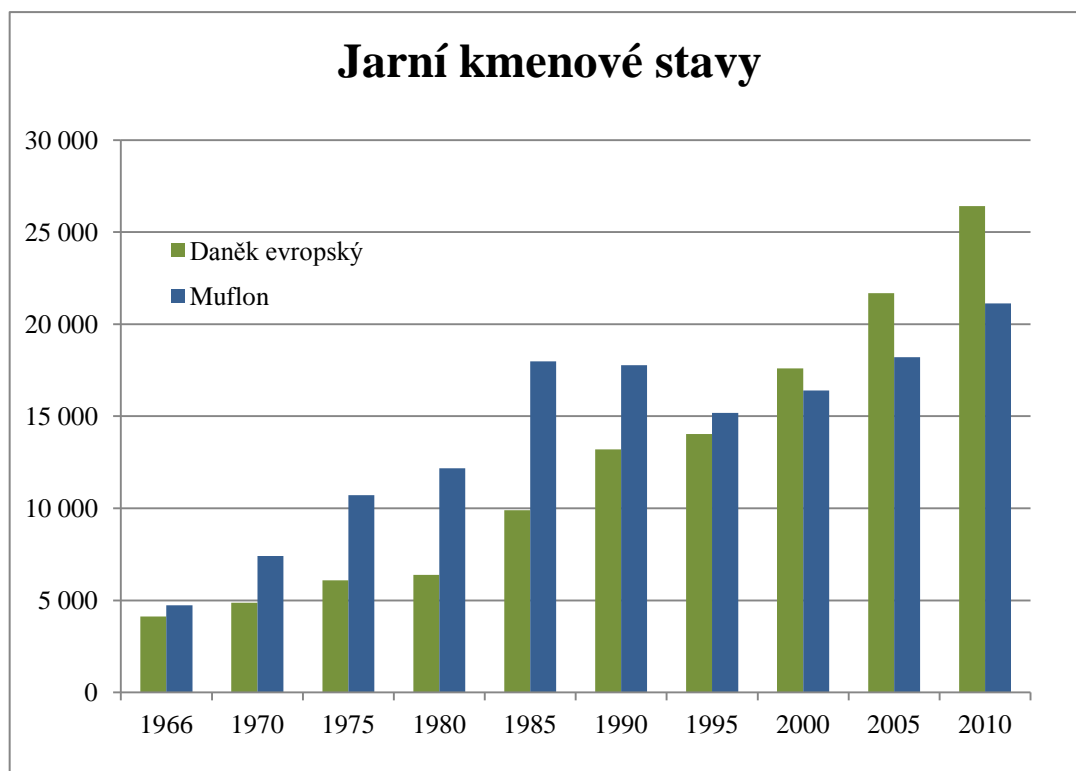
Příloha č. 1 :

Obory -jarní kmenové stavy, normované stavy, odstřel Daněk evropský a Muflon
(www.eagri/lesy/statistika)

ROK	DANĚK EVROPSKÝ			MUFLON		
	obory norm.stavy/ks	obory odstřel/ks	JKS/ks	obory norm.stavy/ks	obory odstřel/ks	JKS/ks
1966		25	4124		22	4726
1970		59	4872		57	7420
1975			6089			10711
1980	2690		6393	2443		12174
1985	3444		9889	3505		17980
1990	3990		13192	3178		17772
1995	5059		14037	2988		15178
2000	6529	2649	17605	3733	1431	16405
2005	8891	3426	21676	5757	1826	18201
2010	8932	3416	26415	5789	1809	21135

Příloha č. 2 :

JKS vybraných druhů zvěře (www.eagri/lesy/statistika)

Příloha č. 3 :Vývoj výměr oborních ploch 1966-2009 (www.eagri/lesy/statistika)

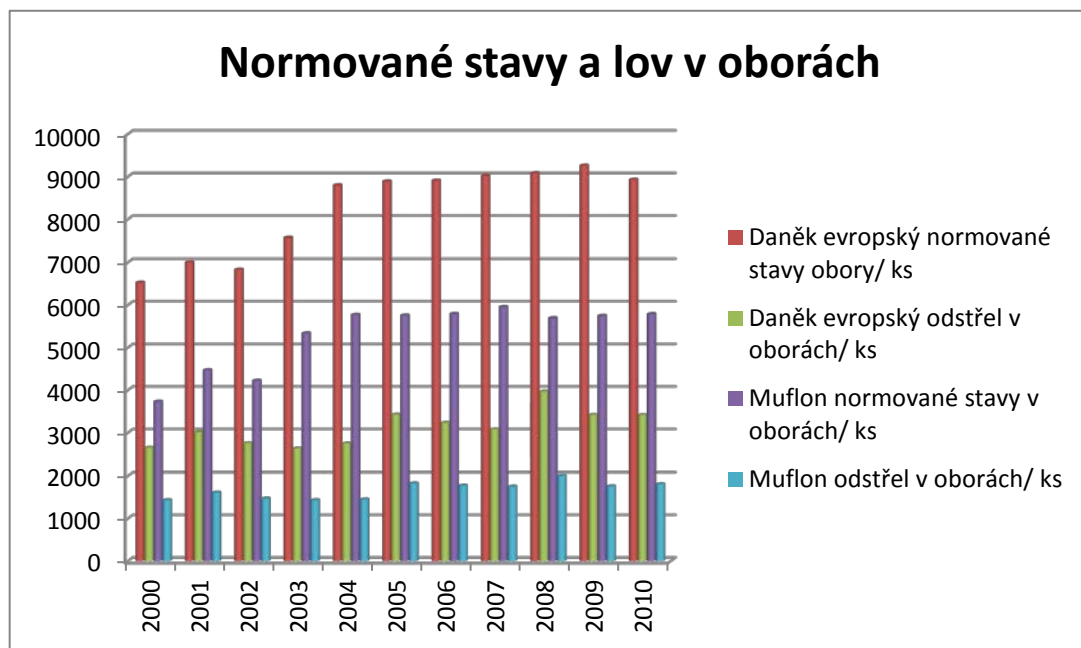
Rok	Výměra obory ha
1966	24185
1970	19581
1975	25107
1980	26711
1985	36061
1990	37446
1995	33913
2000	41698
2001	43251
2005	43646
2009	45840

Příloha č. 4 :Obory- NS a odstřel 2000-2010 (www.eagri/lesy/statistika)

ROK	Daněk evropský		Muflon	
	normované stavy obory/ ks	odstřel v oborách/ ks	normované stavy v oborách/ ks	odstřel v oborách/ ks
2000	6529	2649	3733	1431
2001	7006	3016	4472	1610
2002	6834	2755	4224	1471
2003	7570	2631	5337	1431
2004	8801	2748	5771	1449
2005	8891	3426	5757	1826
2006	8911	3232	5793	1772
2007	9022	3078	5957	1751
2008	9085	3969	5694	2005
2009	9262	3420	5749	1757
2010	8932	3416	5789	1809

Příloha č. 5:

Obory- normované stavy a odstřel 2000-2010 (www.eagri/lesy/statistika)

Příloha č. 6 :

Výsledky hospodaření obory ve vybraných letech (Zobrazení výsledků hospodaření obory ve vybraných letech (Zásady hospodaření v oboře Velký Dub, 1990; Klíma, 2004; Účetnictví VLS, s.p.,divize Mimoň).

ROK	NÁKLADY v tis. Kčs /Kč	VÝNOSY v tis. Kčs /Kč	ROZDÍL
1984	460,6	20,5	-440,1
1985	365,2	44,-	-321,2
1986	287,2	133,-	-154,2
1987	258,7	114,-	-144,7
1988	222,4	53,9	-179,2
1989	204,6	43,2	-161,4
1996	850,-	850,-	0
2003	1.000,-	1.200,-	+200,-
2006	1.148,1	1.239,5	+91,4
2009	1.313,7	1.389,4	+75,7
2011	1.428,-	1.494,-	+66,-

Příloha č. 7:

Statistiky lovu v oboře Velký Dub 2004 - 2011 (z Oborní knihy)

Zvěř/ rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
muflon	20	35	14	12	24	16	17	21
muflonka	20	13	7	5	15	19	15	34
muflonče	13	32	14	21	35	36	30	29
daněk	19	34	41	40	32	37	41	36
daněla	17	43	61	49	20	17	19	35
daňče	17	44	52	45	23	24	19	28
prase divoké	31	37	18	35	22	15	31	17
jezevec lesní	0	0	0	1	2	0	0	0
liška obecná	4	2	2	7	6	2	13	2
divoký pes	0	0	0	0	0	2	0	0
celkem	140	240	209	215	179	169	186	202

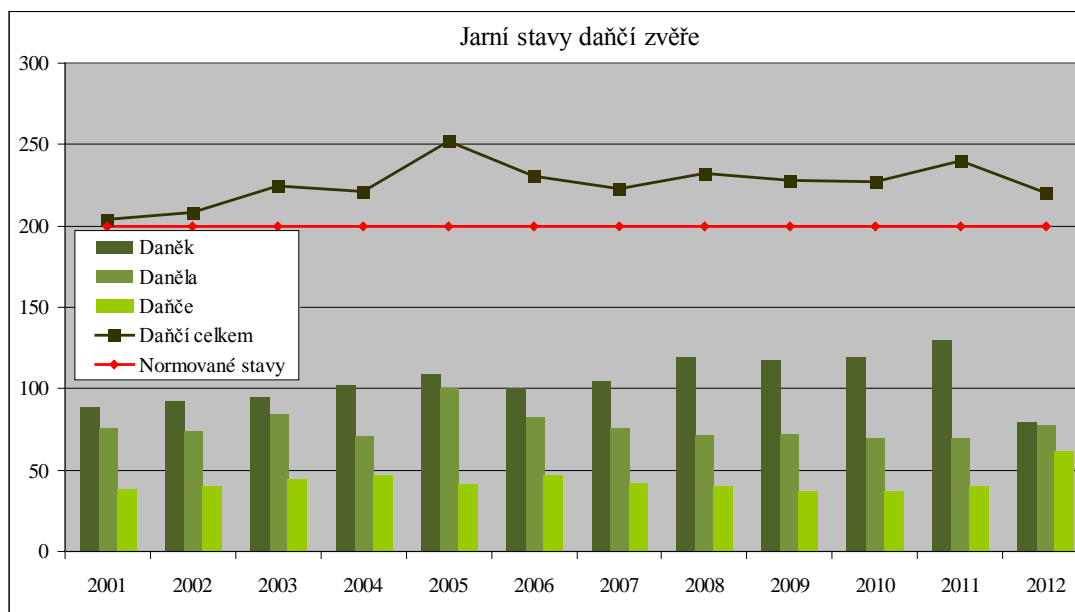
Příloha č. 8 :

Jarní kmenové stavy zvěře v oboře Velký Dub 2001 - 2012 (z Oborní knihy).

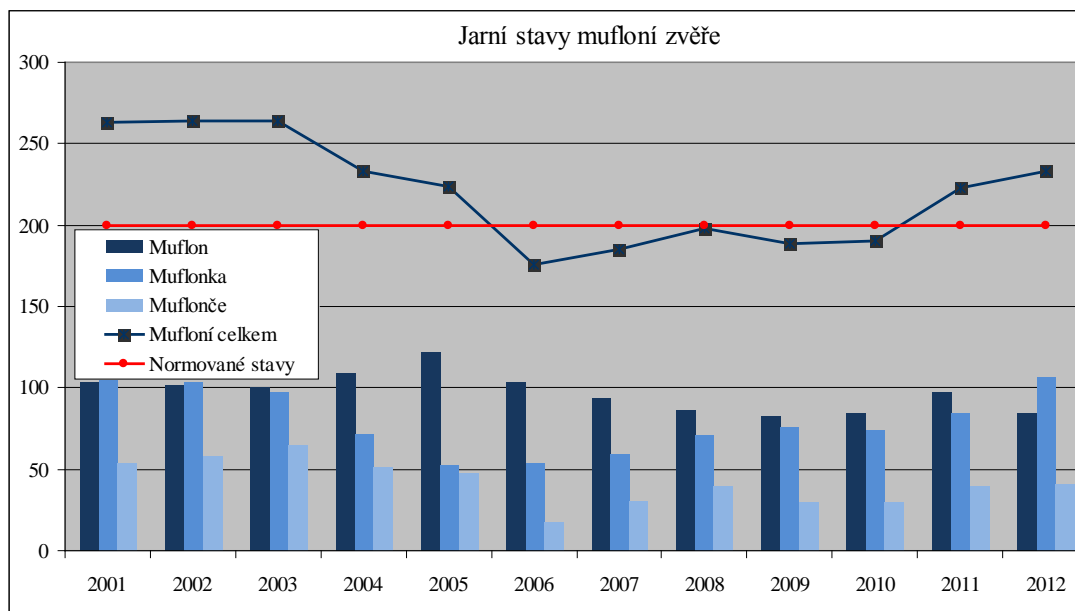
ROK	DAŇČÍ ZVĚŘ				MUFLONÍ ZVĚŘ			
	Daněk	Daněla	Daňče	Daňčí celkem	Muflon	Muflonka	Muflonče	Mufloní celkem
2001	89	76	39	204	104	105	54	263
2002	93	75	40	208	102	104	58	264
2003	95	85	45	225	101	98	65	264
2004	103	71	47	221	110	72	51	233
2005	110	101	41	252	123	53	48	224
2006	101	83	47	231	104	54	18	176
2007	105	76	42	223	94	60	31	185
2008	120	72	40	232	87	71	40	198
2009	118	73	37	228	83	76	30	189
2010	120	70	37	227	85	75	30	190
2011	130	70	40	240	98	85	40	223
2012	80	78	62	220	85	107	41	233

Příloha č. 9 :

Stavy daňcí zvěře k 31.3. (z Oborní knihy)

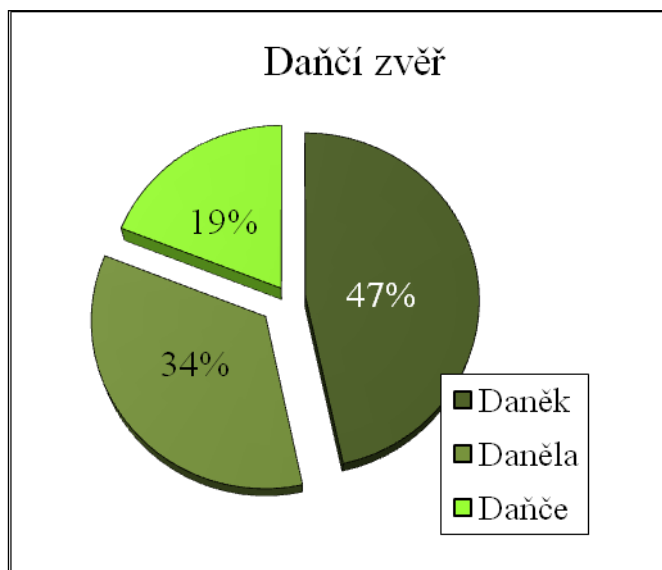

Stavy mufloní zvěře k 31.3. (z Oborní knihy)

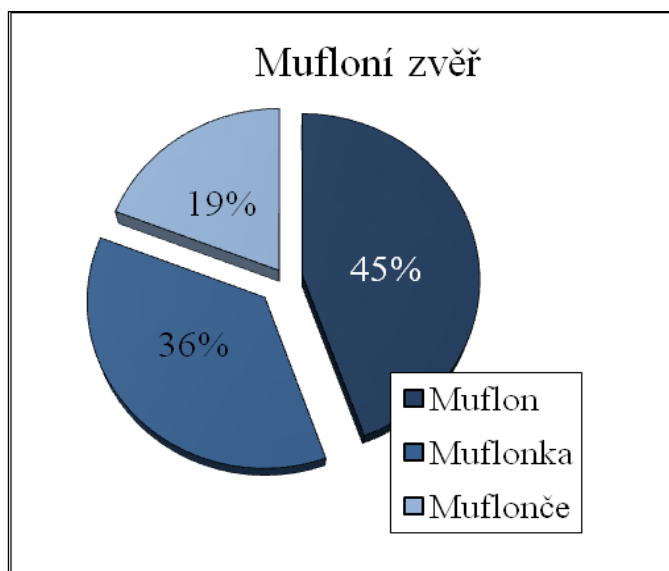

Příloha č. 10 :

Poměr pohlaví daňčí zvěře z JKS 2001- 2012

Poměr pohlaví mufloní zvěře z JKS 2001- 2012

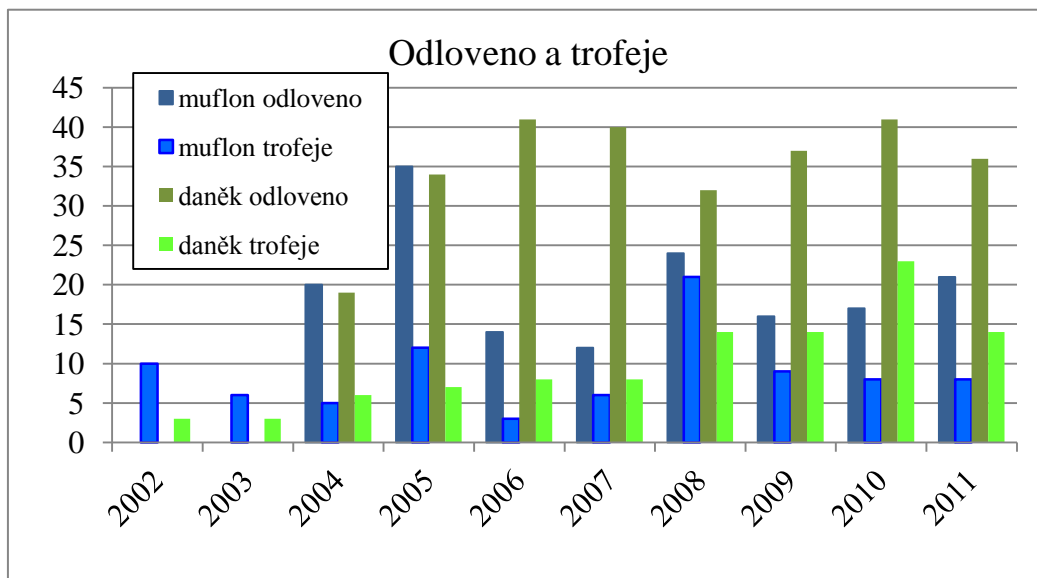
Příloha č. 11:

Stavy, lov a medailové trofeje obory Velký Dub 2001-2011 (z Oborní knihy).

ROK	MUFLON			DANĚK		
	muflon stav	muflon odloveno	muflon trofeje	daněk stav	daněk odloveno	daněk trofeje
2001	104			89		
2002	102		10	93		3
2003	101		6	95		3
2004	110	20	5	103	19	6
2005	123	35	12	110	34	7
2006	104	14	3	101	41	8
2007	94	12	6	105	40	8
2008	87	24	21	120	32	14
2009	83	16	9	118	37	14
2010	85	17	8	120	41	23
2011	98	21	8	130	36	14

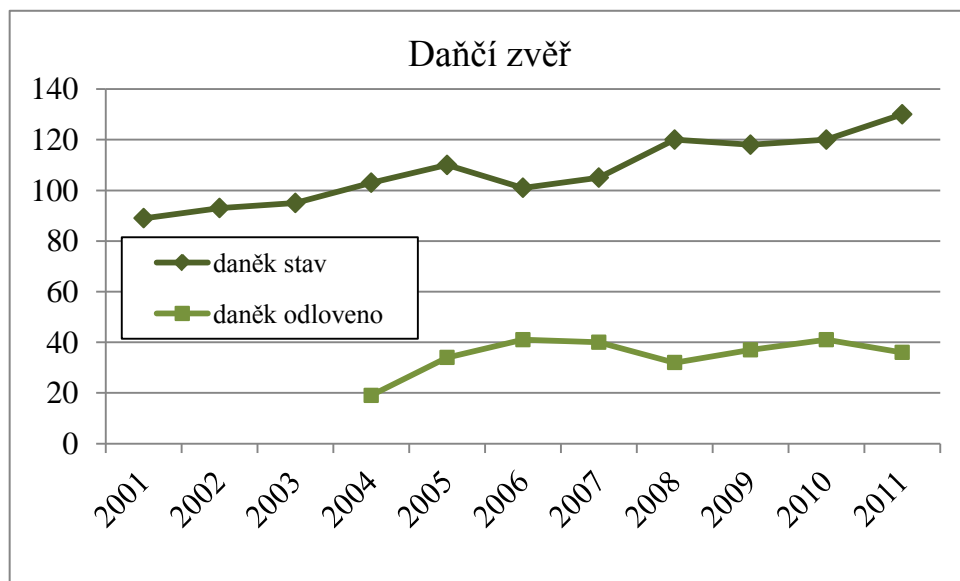
Příloha č. 12:

Statistika lovu a počtu medailových trofejí chované zvěře v oboře Velký Dub 2002 – 2012 (z Oborní knihy)

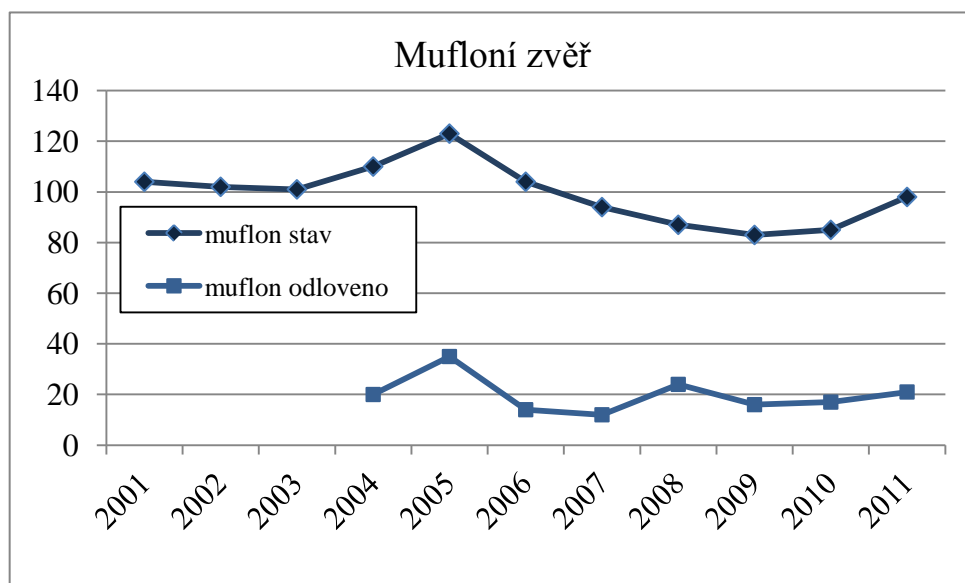

Příloha č. 13 :

Stavy, odstřel daňčí zvěře 2001 - 2011 (z Oborní knihy)

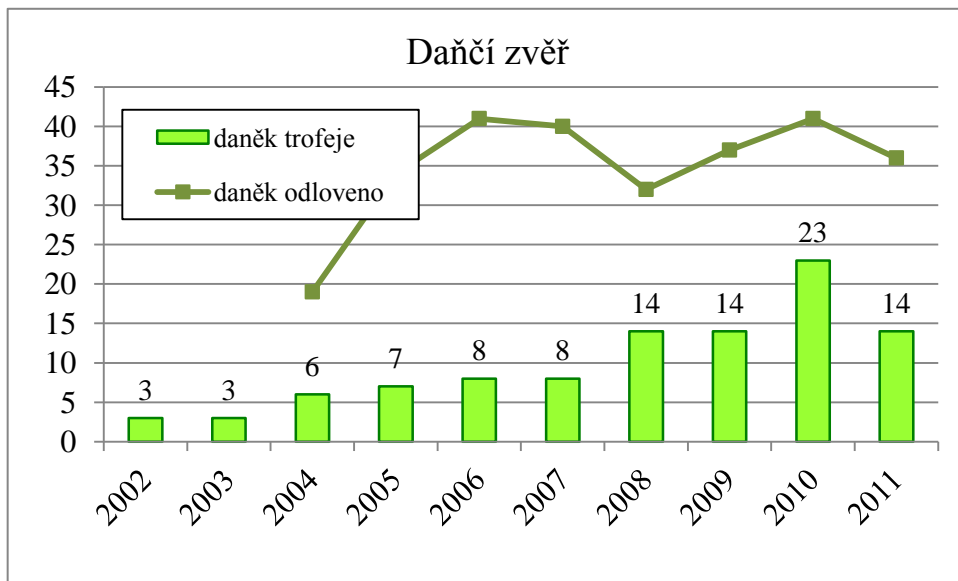

Stavy, odstřel mufloní zvěře 2001 - 2011 (z Oborní knihy)

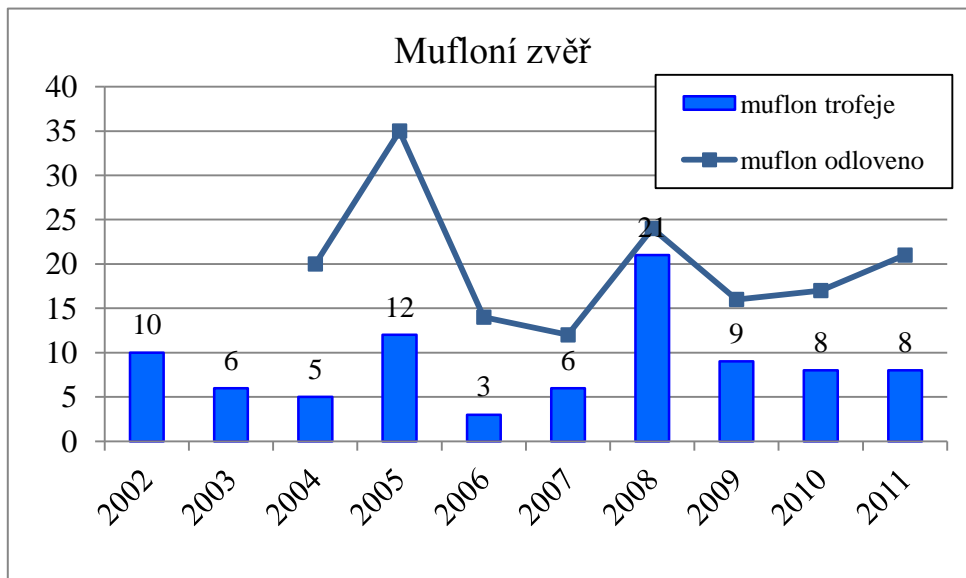

Příloha č. 14 :

Daňčí zvěř, lov a počet trofejí v oboře Velký Dub 2002- 2011 (z Oborní knihy)

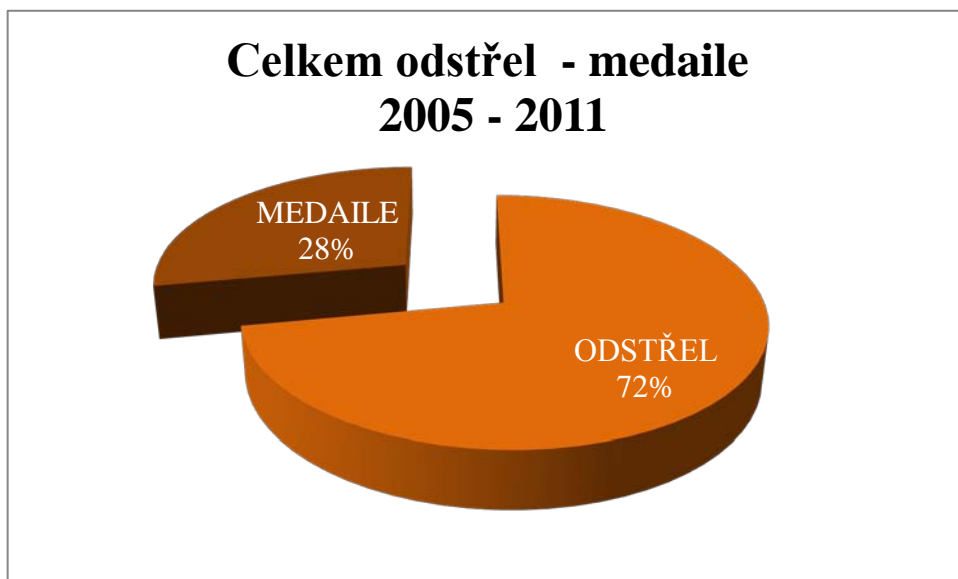

Mufloní zvěř lov a počet trofejí v oboře Velký Dub 2002- 2011

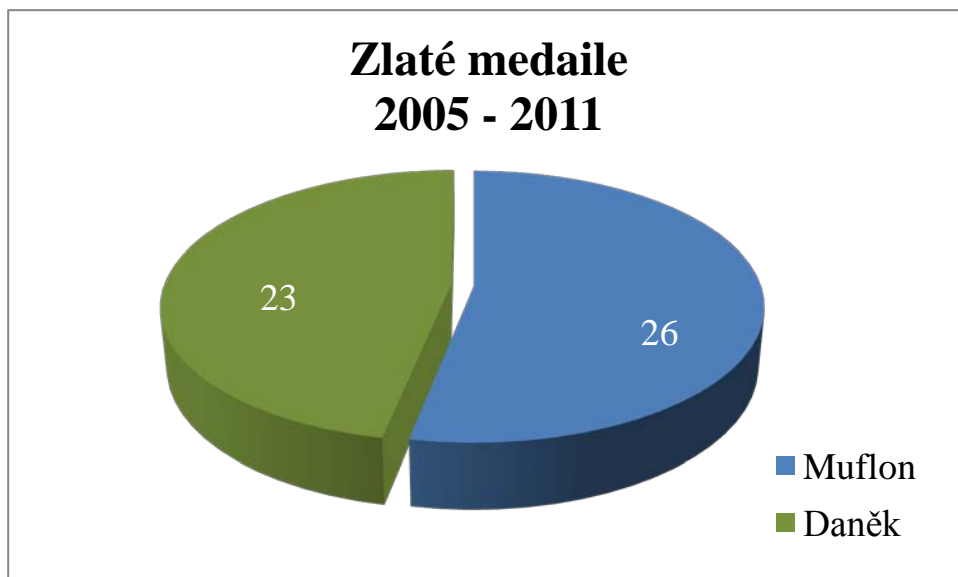

Příloha č. 15 :

Počet medailových trofejí z celkového lovu v % , obora Velký Dub

Počet zlatých trofejí zvěře ulovené v oboře Velký Dub 2005- 2011

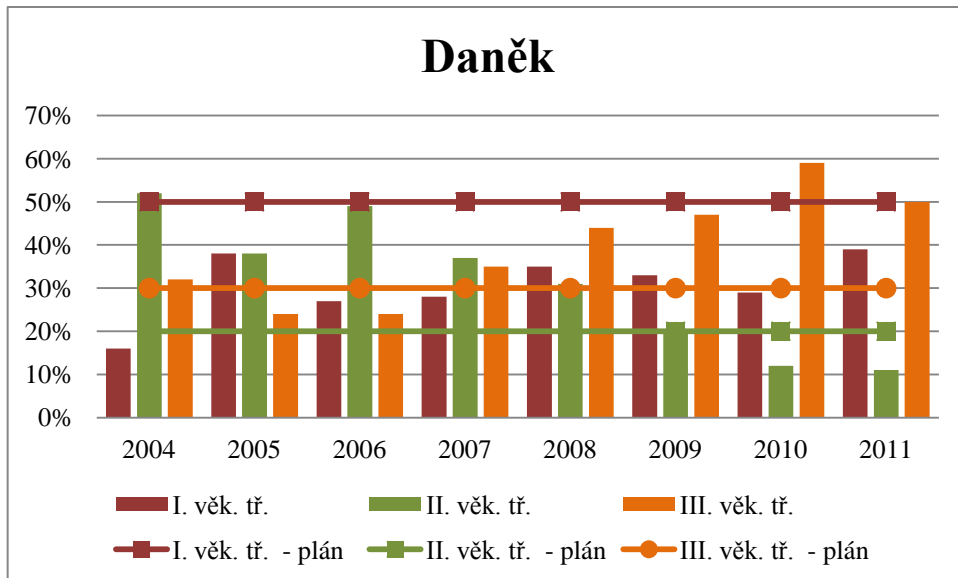
Příloha č. 16 :

Struktura lovu chované samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 - 2011

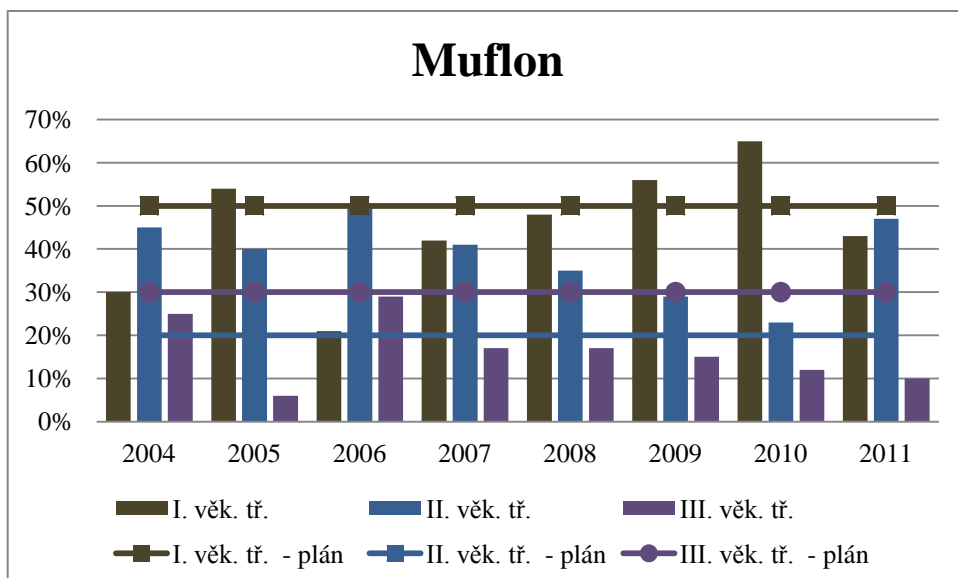
ROK	ZVĚŘ	VĚKOVÁ TŘÍDA			POČET KS
		I.	II.	III.	
2004	Daněk	16	52	32	19
	Muflon	30	45	25	20
2005	Daněk	38	38	24	34
	Muflon	54	40	6	35
2006	Daněk	27	49	24	41
	Muflon	21	50	29	14
2007	Daněk	28	37	35	40
	Muflon	42	41	17	12
2008	Daněk	32	28	40	32
	Muflon	48	35	17	24
2009	Daněk	33	20	47	37
	Muflon	56	29	15	16
2010	Daněk	29	12	59	41
	Muflon	65	23	12	17
2011	Daněk	39	11	50	36
	Muflon	43	47	10	21
PLÁN	D. i M.	50%	20%	30%	

Příloha č. 17 :

Struktura lovu daňčí samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 – 2011
(z Oborní knihy)

Struktura lovu mufloní samčí zvěře dle věkových tříd v oboře Velký Dub, 2004 – 2011 (z Oborní knihy)

Příloha č. 18 : Ceník poplatkových loví VLS ČR, s.p., sezona 2011 / 2012

Přehled kontaktních osob divizí VLS:

Hořovice
Slováčkova 106, 262 23 Jinoch
e-mail: horovice@vls.cz, fax: +420 311 545 254,
ústečně +420 311 545 211
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Luděk Valen
tel.: +420 311 545 234
odborný pracovník pro myslivost: Ing. Milan Lášař
tel.: +420 311 545 252

Horní Planá
Jiráskova 150, 382 26 Horní Planá
e-mail: hplana@vls.cz, fax: +420 380 738 106,
ústečně +420 380 704 310
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Josef Topka
tel.: +420 380 704 320
odborný pracovník pro myslivost: Ing. Michal Fmoch
tel.: +420 380 704 325

Karlovy Vary
Matoušova nádraží 203/130
360 09 Karlovy Vary 09 - Drahovka
e-mail: kvary@vls.cz, fax: +420 353 942 124,
ústečně +420 353 239 411
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Petr Skočdopole
tel.: +420 353 239 403
odborný pracovník pro myslivost: Ing. Roman Paláněk
tel.: +420 353 239 425

Mimoň
Nádražní 115, 471 24 Mimoň
e-mail: mimon@vls.cz, fax: +420 487 862 546,
ústečně +420 487 805 622
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Jiří Janota
tel.: +420 487 805 629
odborný pracovník pro myslivost: Jan Kocourek
tel.: +420 487 805 616, mobil: +420 736 528 951

Plumlov
Jaráskova 443, 798 03 Plumlov
e-mail: plumlo@vls.cz, fax: +420 582 302 151,
ústečně +420 582 302 137
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Petr Švadlana
tel.: +420 582 302 137
odborný pracovník pro myslivost: Ing. Roman Dymáček
tel.: +420 582 302 144

Lipník n. Bečvou
Bratříků 359, 731 31 Lipník nad Bečvou
e-mail: lipnik@vls.cz, fax: +420 581 724 257,
ústečně +420 581 724 111
ředitel a myslivecký hospodář: Ing. Jaroslav Nežad
tel.: +420 581 724 206
odborný pracovník pro myslivost: Ing. Jan Jeniš
tel.: +420 581 724 212

Doby lovu

Doby lovu spárkaté zvěře dle zákona č. 449/2001 Sb.,
o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

- srnec obecný
1. 8. - 30. 9. (srna, srnčie 1. 9. - 31. 12.)
- jelen evropský
1. 8. - 15. 1. (včetně laně a koloucha)
- jelen sika a kolouch
1. 8. - 15. 1. (včetně laně a koloucha)
- daněk skvrnitý
1. 8. - 31. 12. (včetně daněly a daněčete)
- muflon
1. 8. - 31. 12. (včetně muflonky a muflončete)
- prase divoké, křour a bachyně
1. 8. - 31. 12. (lončák a sele celoročně)
- celoročně lze v obou loví dnuhy zvěře, pro které byla
obora zřízena a byly pro ně v daném roce určeny
minimální a normované stavy zvěře

Optimálně vhodná doba lovu trofejev spárkaté zvěře

- srnec obecný: druhá polovina srpence
- jelen evropský: zří - začátek srpna
- jelen sika: říjen
- daněk skvrnitý: druhá polovina října - začátek listopadu
- muflon: druhá polovina října - listopad

Bodové limity pro udělování medailí jednotlivým trofejím v CIC

	bronzová	stříbrná	zlatá
jelen evropský	170,00-189,99	190,00-209,99	210,00+
muflon	185,00-194,99	195,00-204,99	205,00+
daněk skvrnitý	160,00-169,99	170,00-179,99	180,00+
srnec obecný	105,00-114,99	115,00-129,99	130,00+
sika japonský	225,00-239,99	240,00-254,99	255,00+
prase divoké	110,00-114,99	115,00-119,99	120,00+

Ceník poplatkových loví zvěře platný v rámci VLS ČR, s.p. pro mysliveckou sezónu 2011/2012

Divize Mimoň

Individuální lovy spárkaté zvěře

ceny jsou uvedené v Kč včetně DPH

Srnec obecný (Capreolus capreolus)

srnčie	1 000,-
srna	2 000,-
špičák do 5 cm	2 000,-
do 50	3 000,-
50,01-55	3 500,-
55,01-60	4 500,-
60,01-65	5 130,-
65,01-70	5 700,-
70,01-75	6 610,-
75,01-80	7 980,-
80,01-85	10 150,-
85,01-90	11 400,-
90,01-95	14 700,-
95,01-100	17 330,-
100,01-105	19 040,-

za každý další bod
105,01-115 1 400,-
115,01-130 1 700,-
130+ 2 700,-

postřelení srny, srnčie a srnce
do 2 let věku 500,-
postřelení srnce
z nasmílované ceny 25 %

úprava trojeje 990,-

Za raritu u srncí zvěře je
považován jelen s atypickým
resourmým a neměřitelným
parožím.
rarita 5 000,-

Jelen evropský (Cervus elaphus)

kolouch	2 000,-
laň	3 000,-
špičák do 2 let	5 000,-
do 110	10 000,-
110,01-120	12 500,-
120,01-130	14 250,-
130,01-135	17 100,-
135,01-140	19 840,-
140,01-145	24 050,-
145,01-150	27 470,-
150,01-155	31 240,-
155,01-160	36 250,-
160,01-165	49 700,-
165,01-170	60 760,-
170,01-175	67 940,-
175,01-180	79 230,-
180,01-185	96 000,-
185,01-190	110 000,-

za každý další bod
175,01-180 79 230,-
180,01-185 96 000,-
185,01-190 110 000,-

postřelení jelená
z nasmílované ceny 25 %
úprava trojeje 1 130,-

Za raritu u jelení zvěře je
považován jelen s atypickým
resourmým a neměřitelným
parožím.
rarita ve I.věk.fříd 10 600,-
rarita ve II.věk.fříd 33 000,-
rarita ve III.věk.fříd 57 000,-

Daněk skvrnitý (Dama dama)

daně	1 000,-
laň	2 000,-
špičák	3 000,-
do 125	9 000,-
125,01-130	12 000,-
130,01-135	14 000,-
135,01-140	16 000,-
140,01-145	21 000,-
145,01-150	26 000,-
150,01-155	29 000,-
155,01-160	33 000,-
160,01-165	36 000,-
165,01-170	39 000,-

za každý další bod
170,01-180,00 2 000,-
180,01+ 3 000,-

postřelení daněly, daněče
a daněka do 2 let věku 500,-
postřelení daněka
z nasmílované ceny 25 %
úprava trojeje 1 130,-

Za raritu u daněí zvěře je
považován daněk s atypickým
resourmým a neměřitelným
parožím.
rarita ve I.věk.fříd 10 000,-
rarita ve II.věk.fříd 15 000,-
rarita ve III.věk.fříd 20 000,-

Společné informace

**Denní paušální poplatek
za individuální lov spárkaté
zvěře 4 100,- osobní/den**
při neúspěšném dni lov.
Pokud nebyla možnost střílet
(nepočasí se chyběná srna nebo
proměškaná) je cena 2 500,-.
Lovi se zvěř spárkatá holá, jelení
a daně špičák do výšky stěh.

Muflon (Ovis musimon)

muflončie	1 000,-
muflonka	2 000,-
do 160	9 000,-
160,01-170	11 000,-
170,01-180	15 000,-
180,01-185	21 000,-
185,01-190	26 000,-
190,01-195	33 000,-
195,01-200	40 000,-
200,01-205	50 000,-
205,01-210	65 000,-
210,01+	72 000,-

postřelení muflonky, muflončete
a muflona do 2 let věku 500,-
postřelení muflona
z nasmílované ceny 25 %
úprava trojeje 1 130,-

**Poplatky za lovecký
doprovod**
raní doprovod 140,-
vešerní doprovod 210,-
O svatečích, dny
prac. volna +100%
dohledávká s lovecký
upotřebitelným paem
(neúspěšná) 500,-
dohledávká s lovecký
upotřebitelným paem
(úspěšná) 1 000,-

Společné informace

Za odtah nebo postřelení
přivozem nepovolené zvěře
se k ceně uvedené v tomto
ceníku účtuje přírůžka 100%.
Ještě lovecký host zvěř
postřelí a la nebyla dohledána,
účtuje se 20% z nasmílované
ceny trojeje a průměrná
aktuální cena zvěřiny odvozená
z průměrné hmotnosti kusu
příslušného druhu.

Prase divoké (Sus scrofa)

sele	1 000,-
lončák	2 000,-
bachyně	4 000,-
křour	12 310,-
do 80	10 300,-
80,01-90	12 310,-
90,01-100	14 590,-
100,01-105	16 530,-
105,01-110	19 950,-

za každý další bod
110,01-115 3 000,-
115,01-120 4 400,-
120+ 5 900,-

postřelení lončáka
a selete 500,-
postřelení bachyně
z nasmílované ceny 25 %
úprava trojeje 1 000,-

**Společné lovy na
černou zvěř**
obora Zidlov-obůrka
sele 2 500,-
lončák, vč. bachyně 3 000,-
lovecké místo 3 000,-
obora Zidlov-lečí
sele 4 000,-
lončák, vč. bachyně 5 000,-
lovecké místo 3 500,-
Volné honitby
organizační poplatek
za osobu a den
(za stanoviště) 7 000,-

Společné lovy spárkaté zvěře

Organizační poplatek
za osobu a den
(za stanoviště) 7 000,- Kč
Při účasti nejméně 12 osob je
podmínkou ulovení 6 ks nebo

Divize Mimoň

12 chybných ran. Do 12 osob
je podmínkou ulovení 6 ks nebo
10 chybných ran. V případě
nedodání ených stanovených
podmínek bude paušální částka
krátena o 50%.
V ceně je zahrnuta doprava
lovů, občerstvení.

V případě pozvání privátního
vozidla k lovu se účtuje hostu
8,30 Kč/km

**Pojštění + český lovecký
listek pro zahraničního hosta:**
1 den 450,- Kč
5 dnů 550,- Kč
30 dnů 800,- Kč
1 rok 1 500,- Kč

**Poplatky za preparaci
a slabe ní**
Slabe ní ošetřeno 1 000,- Kč
Slabe ní hlavy s křelem - jelen, 720,- Kč
daněk, muflon
Slabe ní hlavy
s křelem - srnec 310,- Kč

Vešerní pokyny k lovu:
Cena se rozumí včetně
20% DPH. Povolenku k lovu
spárkaté zvěře vydává VLS
ČR, s.p., divize Mimoň. Před
vlastním lovem bude sepsána
smlouva o provedení lovu,
bodové hodnotě, cenové
mlaci a jiných poskytnutých
službách. Tolerance v určení
bodové hodnoty přivozem
ulovené zvěře je 10%.
Po bodovém hodnocení
ulovené zvěře za přítomnosti
lovce bude provedeno
konorné vyúčtování dle
ceníku schváleného pro rok
2011.

Ubytování
Srub Zidlov, si. Melková
+420 731 137 893.
Kontaktní osoba:
Kocourek Jan
Tel: 487 805 616,
Mobil: 736 528 951,
e-mail: jan.kocourek@vls.cz

Příloha č. 19: Fotodokumentace – obora Velký Dub

Foto č. 1: Oborní vjezd s tabulkou zakazující vstup (Soulek, 2012)

Foto č. 2: Myslivna Senná Brána (Soulek, 2012)

Foto č. 3 a č. 4: Daňčí zvěř (Josef Soulek, 2011)

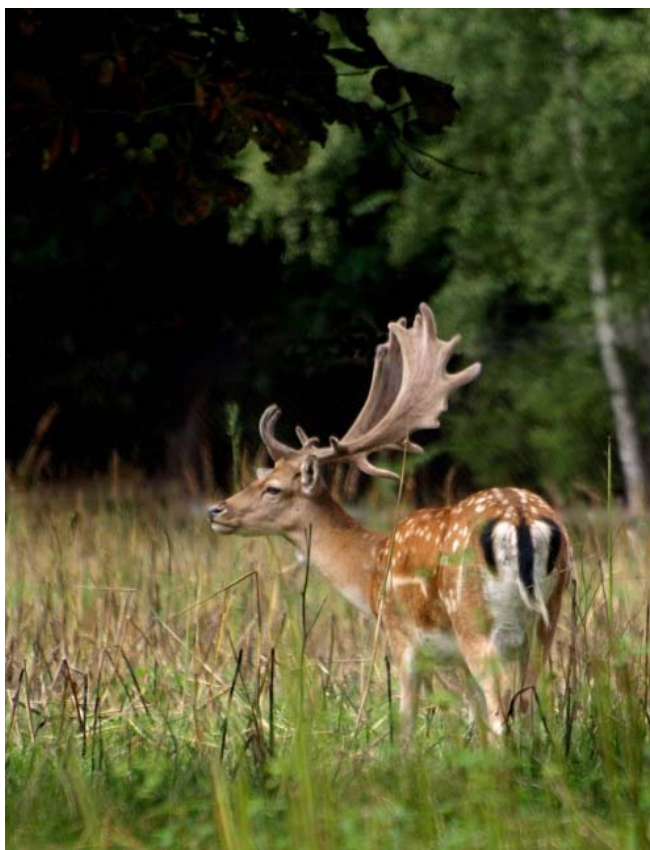

Foto č. 5 a č. 6: Mufloní zvěř (Soulek, 2011)

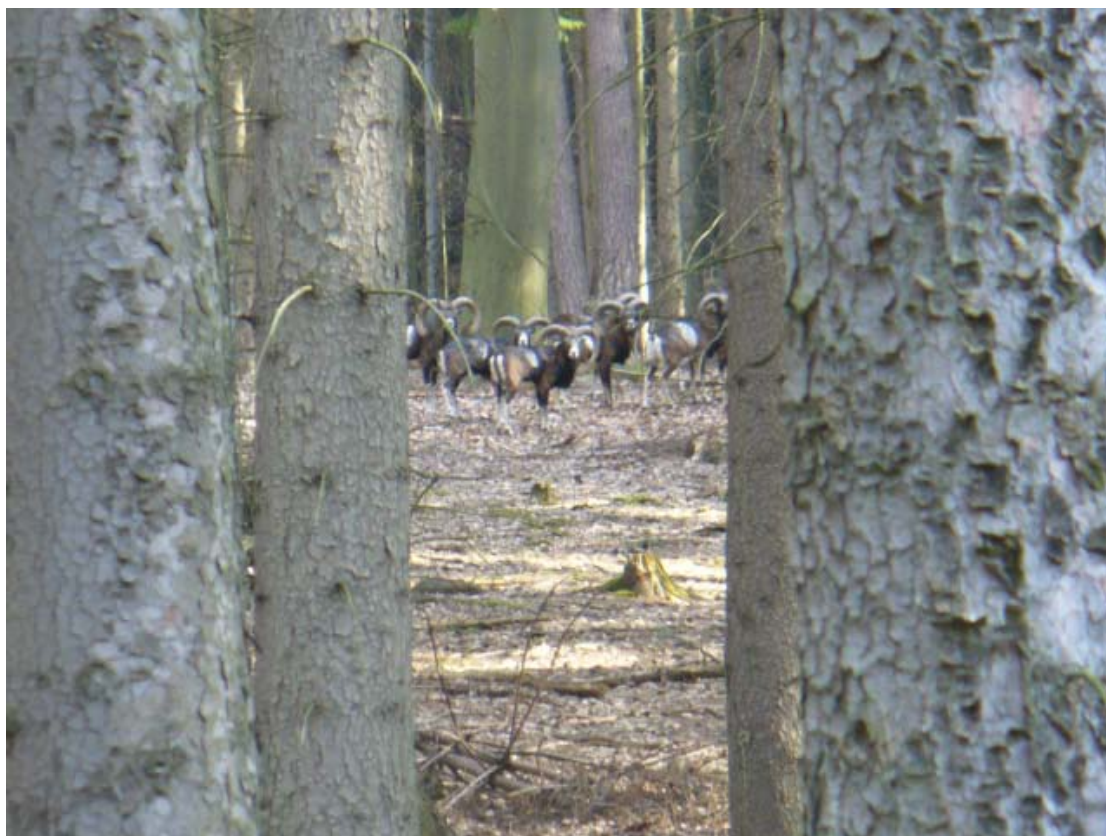

Foto č. 7: Centrální krmné místo (Soulek, 2012)

Foto č. 8: Krmelec (Soulek, 2012)

Foto č. 9: Rukáv největší odchytové obory (Soulek, 2012)

Foto č. 10: Oborní plot (Soulek, 2012)

Foto č. 11: Slanisko (Soulek, 2012)

Foto č. 12: Uskladněná siláž získávaná samovýrobou (Soulek, 2011)

Foto č. 13 a č. 14: Výsadba plodonosných dřevin (Soulek, 2011)

Foto č. 15 a č. 16: Zdroje vody – „nebeské rybníčky“ (Soulek, 2012)

Foto č. 17 a č. 18: Políčka pro zvěř a pastvené plochy (Soulek, 2012)

Foto č. 19 a č. 20: Reliéf obory (Soulek, 2012; 2011)

Foto č. 21: Jedna z oborních kazatelen (Soulek, 2012)

Foto č. 22: Oplocenka s výsadbou BO a BK (Soulek, 2012)

Příloha č. 20: Mapa obory se zákresem mysliveckých zařízení

